

Katso tekijänoikeudellinen huomautus käyttöehdoissa.

Laki julkisesta työvoimapalvelusta 30.12.2002/1295

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

I OSA

YHTEISET SÄÄNNÖKSET

1 luku

Yleiset säännökset

1§

Lain tarkoitus

Julkisella työvoimapalvelulla edistetään työmarkkinoiden toimivuutta tämän lain mukaisesti.

2§

Julkinen työvoimapalvelu

Työvoimaviranomainen järjestää tai hankkii julkisena työvoimapalveluna työnvälityspalveluita, työvoimapolitiittista aikuiskoulutusta ja muita ammatillisen kehittymisen palveluita sekä edistää työttömien työllistymistä työllistämistuen avulla. Julkiseen työvoimapalveluun kuuluvat myös muut tämän lain mukaiset tuet, avustukset ja etuudet.

Toimeentulon turvaamisesta työnhaun ajalta työmarkkinatuella ja työttömyyspäivärahalla säädetään työttömyysturvalaissa (1290/ 2002).

3§

Julkisen työvoimapalvelun tavoitteet

Julkisella työvoimapalvelulla pidetään yllä ja edistetään työvoiman kysynnän ja tarjonnan tasapainoa työmarkkinoilla, turvataan työvoiman saatavuutta, torjutaan työttömyyttä sekä järjestetään työtä hakeville mahdollisuuksia tehdä työtä.

Julkisen työvoimapalvelun tarkoituksena on auttaa työnhakijaa saamaan haluamaansa, hänelle soveltuvaa työtä ja koulutusta sekä työnantajaa hankkimaan tarvitsemaansa työvoimaa. Työnhakija-asiakkaalle tarjottavien työvoimapalvelujen tulee perustua asiakkaan tarpeisiin ja vapaaseen valintaan sekä tukea hänen työllistymistään ja pysymistään vapailla työmarkkinoilla.

Julkista työvoimapalvelua tarjottaessa ja kehitettäessä työvoimaviranomaisen on lisäksi otettava huomioon työvoimapolitiittiset tavoitteet, jotka työministeriö vahvistaa vuosittain.

4§

Työvoima- ja talouspolitiikan vuorovaikutus

Valtio edistää korkeaa ja tasaista työvoiman kysyntää yleisillä talous- ja elinkeinopoliittisilla sekä muilla työllisyyteen vaikuttavilla toimenpiteillä.

Työvoiman saatavuuden turvaamiseksi ja työttömyyden torjumiseksi valtio edistää aktiivisella työvoimapolitiikalla ja elinkeino- ja koulutuspoliittisilla sekä muilla kehittäville ja ohjaavilla toimenpiteillä työvoiman kysynnän ja tarjonnan ammatillista ja alueellista kohtaamista.

Toimeentulon turvaavaan, työpaikan vapaaseen valintaan ja tuottavan työn tekemiseen perustuvan täystyöllisyyden saavuttamiseksi valtio edistää vakaata ja alueellisesti tasapainoista talous-, työllisyys- ja muuta yhteiskunnallista kehitystä.

Työvoimaviranomainen huolehtii esitysten tekemisestä muiden valtion viranomaisten tavoitteiden ja toimenpiteiden yhteensovittamisesta 2 ja 3 momentissa säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.

5§

Työllisyysnäkökohtien huomioon ottaminen investoinneissa

Valtion, kuntien ja kuntayhtymien on huolehdittava, että niiden rahoittamat investoinnit sekä investointien edellyttämä työvoiman käyttö ajoitetaan suhdannevaihteluita tasoittavasti. Myönnettäessä valtion talousarviossa olevasta määrärahasta lainoja, avustuksia tai korkotukea investointeihin on otettava huomioon työllisyyden edistämiseen ja tasapainoiseen aluekehitykseen liittyvät näkökohdat.

6 § (22.12.2009/1526)

Lain toimeenpano

Tämän lain toimeenpanoa johtaa, ohjaa ja kehittää ylimpänä viranomaisena työ- ja elinkeinoministeriö. Työ- ja elinkeinoministeriö antaa vuosittain julkisen työvoimapalvelun tavoitteiden toteutumista sekä työvoimapalvelun tilaa ja kehitystä koskevan työllisyyskertomuksen käytettäväksi hallituksen toimenpidekertomuksen oheisaineistona.

Työ- ja elinkeinotoimisto sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hoitavat julkisen työvoimapalvelun toimeenpanotehtävät, jollei lailla toisin säädetä.

Työvoimaviranomainen pitää yllä asiakkaiden omatoimiseen käyttöön soveltuvaa, avoimia työpaikkoja, koulutusmahdollisuuksia ja henkilöasiakkaita koskevien tietojen tietojärjestelmää, jolla nopeutetaan työmarkkinoiden tiedonvälitystä ja tehostetaan työ- ja elinkeinotoimiston palvelujen järjestämistä. Tietojärjestelmästä ja yksityisyyden suojasta sitä käytettäessä säädetään työhallinnon asiakaspalvelun tietojärjestelmästä annetussa laissa (1058/2002).

7 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *asiakkaalla* työvoimaviranomaisen palveluita sekä tämän lain mukaisia tukia, avustuksia ja etuuksia hakevaa tai saavaa yksityistä henkilöä (*henkilöasiakas*) ja työnantajaa (*työnantaja-asiakas*); (30.12.2010/1387)
- 2) *työsuhteella* työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 1 §:ssä ja merityösopimuslain (756/2011) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettua työnantajan ja työntekijän sopimussuhdetta sekä ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998) ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitettua työnantajan ja oppisopimusoppilaan sopimussuhdetta (*oppisopimuskoulutus*); (17.6.2011/763)
- 3) *työnhakijalla* työhallinnon asiakaspalvelun tietojärjestelmään työnhakijaksi rekisteröityä henkilöasiakasta, joka on pitänyt työnhakunsa voimassa; (30.4.2010/312)
- 4) *nuorella* alle 25-vuotiaasta työtöntä työnhakijaa;
- 5) *pitkäaikaistyöttömällä* työtöntä työnhakijaa, joka on ollut yhtäjaksoisesti 12 kuukautta työttömänä työnhakijana sekä työtöntä työnhakijaa, joka on ollut useammassa työttömyysjaksossa yhteensä vähintään 12 kuukautta työttömänä työnhakijana ja joka työttömyyden toistuvuuden ja kokonaiskeston perusteella on rinnastettavissa yhtäjaksoisesti 12 kuukautta työttömänä olleeseen työnhakijaan;
- 6) *vajaakuntoisella* henkilöasiakasta, jonka mahdollisuudet saada sopivaa työtä, säilyttää työ tai edetä työssä ovat huomattavasti vähentyneet asianmukaisesti todetun vamman, sairauden tai vajavuuden takia;
- 7) *työvoimapolitiisella aikuiskoulutuksella* työvoimaviranomaisen työvoimapolitiisin perusteiden hankkimaa koulutusta;
- 8) *työllisyysmäärärahoilla* valtion talousarviossa työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan pääluokkaan osoitettuja määrärahoja, jotka on tarkoitettu työllisyyden edistämiseen ja työttömyyden torjuntaan; (30.4.2010/312)
- 9) *työllistämistuella* työttömän työnhakijan työllistymisen edistämiseksi tarkoitettua tukea, jota voidaan myöntää työnantajalle palkkauskustannuksiin (*palkkatuki*) tai henkilöasiakkaalle toimeentulon turvaamiseksi; (29.12.2005/1216)

- 10) *työllistämistuen perustuella* tukea, joka on päivältä työttömyysturvalain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun peruspäivärahan suuruinen ilman korotusosaa ja työllistymisohjelmallisää; ([29.12.2005/1216](#))
- 11) *palkkauskustannuksilla* työntekijälle maksettavaa palkkaa ennen vakuutetun lakisääteisten maksujen ja verojen pidätystä ja sen lisäksi työnantajan lakisääteistä sosiaaliturva-, työeläkevakuutus-, tapaturmavakuutus- ja työttömyysvakuutusmaksua sekä pakollista ryhmähenkivakuutusmaksua; ([29.12.2005/1216](#))
- 12) *vaikeasti työllistyvällä* työmarkkinatukeen oikeutettua työtöntä työnhakijaa, joka on saanut työmarkkinatukea työttömyytensä perusteella vähintään 500 päivältä tai jonka oikeus työttömyyspäivärahaan on päättynyt työttömyysturvalain 6 luvun 7 tai 9 §:ssä tarkoitetun enimmäisajan johdosta; ([29.12.2005/1216](#))
- 13) *työssäkäyntialueella* työttömyysturvalain 1 luvun 9 §:ssä tarkoitettua aluetta; ([30.4.2010/312](#))
- 14) *työllistymissuunnitelmalla* työ- ja elinkeinotoimiston yhdessä työnhakijan kanssa laatimaa suunnitelmaa; ([30.4.2010/312](#))
- 15) *työllistymissuunnitelmaa korvaavalla suunnitelmalla* kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa ([189/2001](#)) tarkoitettua aktivointisuunnitelmaa ja kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa ([1386/2010](#)) tarkoitettua kotoutumissuunnitelmaa; ([30.12.2010/1387](#))
- 16) *de minimis -tuella* perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1998/2006 tarkoitettua tukea. ([30.4.2010/312](#))

Tätä lakia sovellettaessa virkasuhteessa tehtävä työ ja virkasuhteeseen liittyvä asia rinnastetaan työsuhteeseen ja työsopimusasiaan.

8 §

Työtön työnhakija

Työttömällä työnhakijalla tarkoitetaan tässä laissa 17 vuotta täyttänyttä työnhakijaa, joka on työkykyinen, työmarkkinoiden käytettävissä ja työtön. Henkilöä pidetään työttömänä työnhakijana enintään sen kalenterikuukauden loppuun, jona hän täyttää 65 vuotta.

Työkykyisellä tarkoitetaan henkilöä, joka ei saa sairausvakuutuslain ([364/1963](#)) mukaista päivärahaa tai kansaneläkelain ([347/1956](#)) mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai kuntoutustukea taikka täyden työkyvyttömyyden perusteella maksettavaa etuutta jonkin muun lain nojalla ja jota ei ole todettu sairausvakuutuslain tai kansaneläkelain mukaisesti työkyvyttömäksi. Lisäksi työkykyisenä pidetään mainitun etuuden saajaa tai mainituilla tavoilla työkyvyttömäksi todettua, jonka työllistymistä työvoimatoimiston arvion mukaan voidaan tuloksellisesti tukea julkisella työvoimapalvelulla. Kansaneläkelain 22 §:n 2 momentin perusteella tai työkyvyttömyyden perusteella toisen valtion lainsäädännön mukaan eläkettä saavaa pidetään kuitenkin työkykyisenä.

Työmarkkinoiden käytettävissä olevalla tarkoitetaan henkilöä, joka työttömyysturvalaissa tarkoitettulla tavalla ei:

- 1) ole estynyt olemasta työmarkkinoilla;
- 2) itse aseta rajoituksia, jotka estäisivät tarjotun työn vastaanottamisen työmarkkinoilla yleisesti sovellettavin ehdoin tai tarjottuun hänelle soveltuvaan koulutukseen osallistumisen;
- 3) ole eronnut työstä tai koulutuksesta 2 kohdassa tarkoitettujen rajoitusten johdosta; tai
- 4) ole päätoiminen opiskelija.

Työttömällä tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole työsuhteessa eikä työllisty päätoimisesti yritystoiminnassa tai sitä vastaavalla tavalla omassa työssään. Työsuhteessa olevaa pidetään työttömänä, jos hän on kokonaan lomautettu tai hänen säännöllinen viikoittainen työskentelyaikansa on alle neljä tuntia.

SairausvakuutusL [364/1963](#) on kumottu SairausvakuutusL:lla [1224/2004](#). KansaneläkeL [347/1956](#) on kumottu L:llä kansaneläkelain voimaansaastosta [569/2007](#) ks. KansaneläkeL [568/2007](#)

kuunnottu Elinkeino- ja työministeriön voimaantuloa 2007/2007, ks. Kansainvälinen 2007/2007.

2 luku

Julkisessa työvoimapalvelussa noudatettavat periaatteet

1 §

Palvelutarve ja ennakointi

Julkista työvoimapalvelua tarjotaan ja kehitetään asiakkaiden palvelutarpeen ja tilanteen mukaisesti.

Työvoimaviranomaisen tehtävänä on selvittää ja ennakoida elinkeinorakenteen sekä työvoiman kysynnän ja tarjonnan määrällisiä ja laadullisia muutoksia, jotka otetaan huomioon julkisen työvoimapalvelun toimeenpanossa ja kehittämisessä. Työvoimaviranomaisen tulee erityisesti ennakoida työnantajien työvoiman tarpeita ja osaamisvaatimuksia sekä henkilöasiakkaiden työmarkkina- ja palveluvalmiuksien yksilöllisiä kehittämistarpeita.

2 §

Toimeenpanojärjestys ja työllisyysmäärärahojen käyttö

Julkisella työvoimapalvelulla edistetään työllistymistä ensisijaisesti avoimille työmarkkinoille joko suoraan tai koulutuksen avulla. Toissijaisesti työllistymistä tuetaan käyttämällä työllisyysmäärärahoja.

Työllistymistä edistettäessä ja tuettaessa selvitetään ensin henkilöasiakkaan mahdollisuudet saada työtä asiakkaan kanssa sovitulla työnhakualueella. (30.4.2010/312)

Työllisyysmäärärahoista voidaan osoittaa tai myöntää valtion talousarvion rajoissa määrärahoja valtion virastoille ja laitoksille, kunnille ja kuntayhtymille sekä yksityisille, yhteisöille ja säätiöille investointeihin, palkkauskustannuksiin, henkilölle toimeentulon turvaamiseksi maksettaviin korvauksiin sekä muuhun työllisyyden edistämiseen. Myönnettäessä korvausta yrittäjäksi ryhtyvän toimeentulon turvaamiseksi ei sovelleta 1 ja 2 momenttia. (3.12.2004/1050)

3 §

Tasapuolisuus

Julkisessa työvoimapalvelussa noudatetaan tasapuolisuutta ja puolueettomuutta.

Työriita ei vaikuta julkiseen työvoimapalveluun. Henkilökohtaisen palvelun yhteydessä on työriidasta kuitenkin annettava tietoja asiakkaalle.

4 §

Sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen

Julkista työvoimapalvelua tarjottaessa, kehitettäessä sekä siitä tiedotettaessa on pyrittävä aktiivisesti edistämään sukupuolten välistä tasa-arvoa.

Työmarkkinoista sekä työ- ja koulutusvaihtoehtoista tiedottamisessa on edistettävä tasa-arvon toteutumista työmarkkinoilla. Työ- ja koulutusvaihtoehtoja, avoimia työpaikkoja sekä työnhakijoita on esiteltävä tasapuolisesti samojen periaatteiden mukaisesti riippumatta henkilön sukupuolesta tai välillisesti sukupuolesta johtuvasta syystä siten, että naisilla ja miehillä on samat mahdollisuudet työnhakuun, ammatilliseen kehittymiseen ja koulutukseen. Koulutusta järjestettäessä ja hankittaessa on huolehdittava siitä, että annettava opetus tukee tasa-arvon edistämistä.

5 §

Maksuttomuus

Julkinen työvoimapalvelu on maksutonta, ellei jäljempänä tai muussa laissa taikka valtion maksuperustelain (150/1992) nojalla annetussa työministeriön asetuksessa toisin säädetä. Työvoimatoimiston tarjoamat palvelut ovat henkilöasiakkaalle maksuttomia. Työnantajalle maksuttomia ovat työnvälityspalvelut.

Työministeriön asetuksella säädetään 1 luvun 6 §:n 3 momentissa tarkoitetun tietojärjestelmän käytön maksullisuudesta sekä tarkemmin 4 luvun 6 §:ssä tarkoitettujen työnantajan erityispalveluiden maksullisuudesta.

6 §**Käytettävät kielet**

Julkista työvoimapalvelua tarjottaessa sekä siitä tiedotettaessa suomenkielisen ja ruotsinkielisen väestön tarpeet on otettava huomioon samojen perusteiden mukaisesti siten kuin erikseen säädetään. Julkista työvoimapalvelua annettaessa on lisäksi otettava huomioon saamenkielisen väestön tarpeet.

II OSA**TYÖ- JA ELINKEINOTOIMISTON PALVELUT JA PALVELUPROSESSI (30.4.2010/312)****3 luku****Työ- ja elinkeinotoimiston palvelujen perusteet (30.4.2010/312)****1 §****Työvoimatoimiston palvelujen järjestäminen ja hankinta**

Työvoimatoimiston palvelut järjestetään itsepalveluina ja henkilökohtaisina palveluina.

Tämän lain mukaisia palveluja voidaan tarpeen mukaan tukea järjestämällä niitä täydentäviä palveluja. Täydentävinä palveluina voidaan toteuttaa myös ajankohtaisesti tai alueellisesti tarpeellisia hankkeita.

Palveluja ja täydentäviä palveluja voidaan myös ostaa taikka järjestää tai ostaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa, jos tätä pidetään taloudellisena ja tarkoituksenmukaisena.

2 §**Palvelutarpeen arviointi ja palvelujen tarjoaminen**

Palvelutarve arvioidaan vuorovaikutuksessa asiakkaan ja työ- ja elinkeinotoimiston kesken. Palvelutarpeen arvioinnin perusteella tarjotaan palveluja, jotka parhaiten turvaavat osaavan työvoiman saatavuutta ja edistävät henkilöasiakkaan sijoittumista avoimille työmarkkinoille. Asiakkaan asiointitapa sekä yhteydenpito työ- ja elinkeinotoimiston ja asiakkaan välillä määräytyvät arvioidun palvelutarpeen perusteella.

(30.4.2010/312)

Palveluja tarjotaan siten, että niillä:

- 1) parannetaan ura-, työpaikka- ja henkilövalintojen onnistumisen edellytyksiä;
- 2) lisätään työvoiman ammatillista pätevyyttä;
- 3) helpotetaan työmarkkinoilla tarjolla olevien vaihtoehtoisten ratkaisujen etsintää ja tuetaan onnistuneita valintoja tarjolla olevien vaihtoehtojen puitteissa;
- 4) edistetään vajaakuntoisten henkilöiden tasavertaista kohtelua työmarkkinoilla parantamalla heidän mahdollisuuksiaan saada työtä ja pysyä työssä;
- 5) järjestetään työttömille mahdollisuuksia tehdä työtä;
- 6) ehkäistään työttömien syrjäytymistä työmarkkinoilta.

Asiakas voi työ- ja elinkeinotoimiston toiminta-alueesta riippumatta saada palveluja siitä toimipisteestä, missä niitä on tarjolla, jollei lailla toisin säädetä. (30.4.2010/312)

3 §**Palveluprosessin eteneminen**

Asiakkaalle tarjotaan mahdollisuuksia omatoimiseen palvelujen käyttöön itsepalvelun ja tiedottavien palvelujen avulla. Jos palvelujen käyttäminen tällä tavalla ei ole asiakkaan palvelutarpeen kannalta tarkoituksenmukaista taikka ei johda työhön tai koulutukseen sijoittumiseen tai työpaikan täyttymiseen, työ- ja elinkeinotoimiston on yhdessä asiakkaan kanssa suunniteltava ja järjestettävä tehostuvia palveluja (*palveluprosessi*). (30.4.2010/312)

Työttömälle tvönhakijalle pyritään järjestämään mahdollisuus tehdä työtä työllisyysmäärärahojen avulla, jollei

hän työllistyy 1 momentin mukaisesti eikä häntä onnistuta ohjaamaan koulutukseen niin kuin tässä laissa tai erikseen säädetään.

Työllisyysmäärärahojen avulla tuetaan erityisesti pitkäaikaistyöttömien, nuorten ja vajaakuntoisten työllistymistä sekä ehkäistään työttömyyden pitkittymistä ja tasoitetaan työttömyyden alueellisia eroja.

Jos työtön työnhakija on vaikeasti työllistytävä tai hänen työttömyytensä on pitkittynyt niin, että hän uhkaa tulla vaikeasti työllistytäväksi, työ- ja elinkeinotoimiston on tehostetusti järjestettävä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja palveluja sekä tarvittaessa ohjattava työtön työnhakija muiden palvelujen piiriin 4 §:ssä tarkoitettulla tavalla. (30.4.2010/312)

Palveluprosessista säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. (30.4.2010/312)

4 § (30.4.2010/312)

Muiden viranomaisten palveluihin ohjaaminen

Jos henkilöasiakkaan tarvitsemia palveluja ei ole mahdollista järjestää työ- ja elinkeinotoimiston palveluina, työ- ja elinkeinotoimiston tehtävänä on huolehtia siitä, että asianomaiselle annetaan tietoja muista kuntoutusmahdollisuuksista ja että hänet ohjataan tarpeen mukaan sosiaali-, terveydenhuolto- tai opetusviranomaisen tai Kansaneläkelaitoksen taikka muun palvelujen järjestäjän palvelujen piiriin yhteistyössä niitä järjestävien tahojen kanssa.

5 §

Työnhakijaksi rekisteröityminen

Työ- ja elinkeinotoimisto rekisteröi työnhakijaksi työhallinnon asiakaspalvelun tietojärjestelmään henkilöasiakkaan, joka pyytää sitä sähköisesti siihen tarkoitettussa verkkopalvelussa tai henkilökohtaisesti työ- ja elinkeinotoimistossa. Työ- ja elinkeinotoimisto voi hyväksyä muullakin tavoin esitetyn pyynnön. Henkilöasiakkaan tulee antaa julkisen työvoimapalvelun tarjoamiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset ammatillisesta osaamisestaan, työhistoriastaan, koulutuksestaan ja työkyvystään. Henkilön katsotaan rekisteröityneen työnhakijaksi myös, jos työnantaja on tehnyt hänestä työ- ja elinkeinotoimistolle työsopimuslain 5 luvun 4 §:n 3 momentin mukaisen ryhmälomautusilmoituksen. Rekisteröitymiseen liittyvistä menettelytavoista säädetään tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella. (30.4.2010/312)

Työnhakijaksi rekisteröityminen ei ole edellytyksenä tämän lain mukaisten palvelujen eikä tukien, avustusten ja etuuksien saamiselle, ellei jäljempänä toisin säädetä. Henkilöasiakas voidaan pyynnöstään rekisteröidä yksittäisen palvelun asiakkaaksi. Tällöin hänen ei katsota rekisteröityneen työnhakijaksi.

Asiakastietojen tallettamisesta tietojärjestelmään on kerrottava henkilöasiakkaalle.

6 § (30.4.2010/312)

Työnhaun voimassaolo

Työnhaun voimassaolon katsotaan alkaneen sinä päivänä, jolloin työnhakijaksi rekisteröintiä on 5 §:ssä säädetyllä tavalla työ- ja elinkeinotoimistolta pyydetty.

Työnhakijan on pidettävä työnhaku voimassa työ- ja elinkeinotoimiston edellyttämällä tavalla.

6 a § (30.4.2010/312)

Työnhaun voimassaolon lakkaaminen

Työnhaun voimassaolo lakkaa, jos työnhakija:

- 1) ilmoittaa, ettei hän enää halua pitää työnhakuaan voimassa;
- 2) ei uusi työnhakuaan työ- ja elinkeinotoimiston antamassa määräajassa ja edellyttämällä tavalla;
- 3) ei esitä työ- ja elinkeinotoimistolle sen antamassa määräajassa selvityksiä työhistoriastaan ja muita julkisen työvoimapalvelun tarjoamisen kannalta tarpeellisia selvityksiä 5 §:n 1 momentissa tarkoitetuista seikoista;

- 4) ei ilmoita työ- ja elinkeinotoimistoille työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa sovituissa määräajassa ja sovituilla tavalla, miten hän on toteuttanut suunnitelmaa;
- 5) ei osallistu työkyvyn ja työkyvyn selvittämiseen liittyviin toimenpiteisiin, jotka ovat välttämättömiä hänen palvelutarpeensa selvittämiseksi; tai
- 6) ei enää täytä 7 §:ssä säädettyjä edellytyksiä ulkomaalaisen rekisteröinnille työnhakijaksi.

Työhaun voimassaolon lakattua työnhaku tulee uudelleen voimaan siten kuin 5 §:n 1 momentissa ja 6 §:n 1 momentissa säädetään. Jos työhaun voimassaolo on lakannut tämän pykälän 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun menettelyn johdosta, edellytetään lisäksi, että henkilöasiakas pyytäessään rekisteröintiä sitoutuu osallistumaan työkyvyn ja työkyvyn selvittämiseen liittyviin toimenpiteisiin.

7 § (30.4.2010/312)

Ulkomaalaisen rekisteröinti työnhakijaksi

Niiden valtioiden kansalaiset, joilla Suomea velvoittavien, työvoiman vapaata liikkuvuutta koskevien kansainvälisten sopimusten perusteella on oikeus saapua Suomeen hakemaan työtä ja tehdä ansiotyötä ilman työ- ja elinkeinotoimiston työvoimapolitiittista harkintaa, rekisteröidään tässä laissa säädetyllä tavalla työnhakijoiksi, jollei näistä sopimuksista muuta johdu.

Jollei Suomea velvoittavista kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu, muut ulkomaan kansalaiset ja kansalaisuutta vailla olevat rekisteröidään tässä laissa säädetyllä tavalla työnhakijoiksi, jos heillä on oikeus ansiotyöhön myönnetyn oleskeluluvan nojalla eikä oleskelulupaan liity työnantajaa koskevia rajoituksia.

8 § (30.4.2010/312)

Työnhakijan informointi

Työnhakijaa tulee informoida työnhakijaksi rekisteröinnin yhteydessä tai viipymättä sen jälkeen työnhakuun liittyvistä seikoista, hänelle tarjolla olevista työ- ja elinkeinotoimiston palveluista, hänen velvollisuudestaan pitää työnhaku voimassa sekä 5 a luvussa tarkoitetusta muutosturvasta.

Työtöntä työnhakijaa tulee 1 momentissa säädetyn lisäksi informoida tarvittaessa hänen työllistymistään edistävästä muista palveluista ja toimenpiteistä, 9 §:ssä säädetystä työttömän työnhakijan yleisistä velvollisuuksista sekä työttömyyspäivärahan tai työmarkkinatuen saamisen keskeisistä työvoimapolitiittisista edellytyksistä.

9 § (30.4.2010/312)

Työttömän työnhakijan yleiset velvollisuudet

Työttömän työnhakijan yleisenä velvollisuutena on hakea aktiivisesti työtä ja koulutusta. Työtön työnhakija on myös velvollinen osallistumaan 5 luvussa säädettyihin työnhakijan haastatteluihin sekä työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman laatimiseen ja tarkistamiseen.

Työtön työnhakija, jonka kanssa on laadittu työllistymissuunnitelma tai sitä korvaava suunnitelma, on velvollinen toteuttamaan suunnitelmaansa sekä hakeutumaan ja osallistumaan palveluihin ja toimenpiteisiin, jotka tukevat hänen työnhakuaan ja edistävät hänen työmarkkinavalmiuksiaan ja työllistymistään. Työtön työnhakija on lisäksi velvollinen suunnitelmassa sovituissa määräajassa ja tavalla ilmoittamaan työ- ja elinkeinotoimistolle, miten hän on toteuttanut suunnitelmaa.

10 §

Työpaikan ilmoittaminen

Työnantajan on ilmoitettava työvoimaviranomaiselle merkittävistä työvoiman käyttöä koskevista muutoksista ja uuden toimipisteen perustamisesta sekä avoimiksi tulevista työpaikoista (*ilmoitusvelvollisuus*). Työministeriön ja työnantaja edustavien yhdistysten välillä sovitaan ilmoitusvelvollisuuden tarkemmasta toimeenpanosta. Ilmoitusvelvollisuuden toimeenpanosta valtion virastoissa ja laitoksissa säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Jos avointa työpaikkaa koskevan työpaikkailmoituksen perusteella on ilmeistä, että työnantaja rikkoo laissa säädettyä ilmoitusvelvollisuutta tai epäoikeudenmukaista kohtelua koskevia määräyksiä, jotka koskevat

saadettua syrjintakieltoa tai tasapuolisen kohtelun vaatimusta taikka hakee työntekijää työehtaviihi, jotka ovat lain vastaisia tai joihin haetun henkilön työhön ottaminen on kiellettyä, eikä työnantaja työvoimatoimiston kehotuksesta ole oikaissut työpaikkailmoitustaan, työvoimatoimisto ei ota ilmoitusta vastaan. Muista työnantaja-asiakkaan palvelujen rajoituksista säädetään 4 luvun 7 §:ssä.

4 luku

Työnvälityspalvelut

1 §

Työnvälitys

Työnantajan ja työntekijän sopimusvapauteen sekä vapaaseen valintaan perustuvalla työnvälityksellä edistetään työvoiman mahdollisimman tehokasta ja tarkoituksenmukaista työhönsijoittumista siten, että työnantaja saa tarjottuun työpaikkaan sopivimman ja parhaan saatavissa olevan työntekijän ja työntekijä työtä, jota hän parhaiten kykenee tekemään. Työnvälityksellä tuetaan työvoiman pysymistä avoimilla työmarkkinoilla.

Työnvälityspalveluja järjestettäessä ja kehitettäessä otetaan huomioon työvoiman yli maiden rajojen tapahtuvan liikkuvuuden aiheuttamat tarpeet. Työnvälityspalveluna annetaan tietoja Suomessa työskentelevältä ulkomaalaiselta edellytettävistä luvista ja niiden myöntämisen edellytyksistä, joista säädetään ulkomaalaislaissa (301/2004). Työnvälityksestä Suomesta ulkomaille ja ulkomailta Suomeen sekä kansainvälisestä harjoittelusta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. (30.4.2004/306)

2 §

Työnvälityksen maksukiellot

Työllistymiseen suoranaisesti tähtäävistä työnvälityspalveluista, jotka määritellään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella, ei saa periä maksua henkilöasiakkaalta.

2 momentti on kumottu L:lla 30.4.2010/312.

Seuraamuksista työnvälityksen maksukieltojen rikkomisesta säädetään rikoslain (39/1889) 47 luvun 6 §:n 1 momentissa.

3 §

Työnantaja-asiakkaan työnvälityspalvelut

Työvoimatoimisto välittää avoimeksi ilmoitettuja työpaikkoja ja muita työntekomahdollisuuksia työnantajan toimeksiannon mukaisesti, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Työnantaja-asiakkaalle tarjottavia työnvälityspalveluja ovat:

- 1) avoimista työpaikoista tiedottaminen;
- 2) työvoiman saatavuutta ja hankintaa koskeva tiedonvälitys ja neuvonta;
- 3) työpaikkoihin sopivien työnhakijoiden etsiminen, esittely ja ehdolle asettelu työnhakijarekisterissä olevien työnhaku-, koulutus-, ammatti- ja työkokemustietojen perusteella;
- 4) mahdollisuuden tarjoaminen työnantajille hakea omatoimisesti työntekijöitä työvoimaviranomaisen ylläpitämistä erillistiedoista, joihin työnhakijat ovat antaneet työnhakutietonsa.

4 §

Henkilöasiakkaan työnvälityspalvelut

Henkilöasiakkaalle tarjottavia työnvälityspalveluja ovat:

- 1) tietojen välittäminen avoimista työpaikoista, yrittäjyyden tarjoamista mahdollisuuksista ja muista työntekomahdollisuuksista;
- 2) itsepalveluna tapahtuva työpaikkojen haku;

3) työnhakuun liittyvä neuvonta ja työnhakuvalmennus.

Työnhakijalle tarjottavia työnvälityspalveluja ovat lisäksi:

- 1) työnhakijaksi rekisteröinti, työnhakutietojen kirjaaminen ja ylläpito;
- 2) työpaikkojen etsintä, esittely ja työtarjousten tekeminen sekä työhön osoittaminen;
- 3) työnhakijan esittely työnantajalle.

3 momentti on kumottu L:lla 30.4.2010/312.

5 § (30.4.2010/312)

5 § on kumottu L:lla 30.4.2010/312.

6 § (30.4.2010/312)

Työnantaja-asiakkaan maksulliset erityispalvelut

Työ- ja elinkeinoministeriön määräämissä työ- ja elinkeinotoimistoissa voidaan järjestää työnvälitystä täydentäviä, työnantajan tarpeita vastaavia henkilöstön hankintaan tai vähentämiseen taikka työyhteisön kehittämiseen liittyviä erityispalveluja sekä työnantajien tilapäistyövoiman hankkimiseksi työnvälitystä täydentävänä palveluna työntekijöiden vuokrausta.

Henkilöstön hankintaan, vähentämiseen ja työyhteisön kehittämiseen liittyviä erityispalveluja voidaan täydentää 3 luvun 1 §:ssä säädetyin perustein.

Maksullisten työnantajapalvelujen on oltava valtakunnallisesti kannattavia. Niitä järjestettäessä on huolehdittava, ettei työvoimaviranomaiselle muodostu kilpailunrajoituksista annetun lain (480/1992) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräävää markkina-asemaa.

Vuokrattujen työntekijöiden työsuhteissa sovellettavasta työehtosopimuksesta säädetään työsopimuslain 2 luvun 9 §:ssä. Edellä 1 momentissa tarkoitetuista palveluista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

7 §

Työnantaja-asiakkaan palveluiden rajoitukset

Työnvälityspalveluita ei tarjota työnantajalle, jos tämän aiemman menettelyn johdosta, työpaikkailmoituksen perusteella tai muutoin on perusteltua syytä epäillä, että:

- 1) työnantaja olennaisesti laiminlyö työsopimuslain 2 luvussa säädettyjä velvollisuuksiaan tai velvollisuuttaan suorittaa veroja tai lakisääteisiä maksuja; tai
- 2) työntekijältä edellytettävät työtehtävät ovat ilmeisesti epäsiiveellisiä tai hyvän tavan vastaisia tai työhön liittyvä ilmeinen väkivallan uhka taikka siinä esiintyy työntekijän terveydelle haittaa tai vaaraa aiheuttavaa häirintää tai muuta epäasiallista kohtelua.

Edellä 1 momentissa ja 3 luvun 10 §:n 2 momentissa säädettyjä rajoituksia sovelletaan myös työnantajan maksullisiin erityispalveluihin, työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen, työllistämistuen myöntämiseen sekä henkilöasiakkaan ohjaamiseen ja osoittamiseen 8 luvussa tarkoitettuihin työmarkkinatoimenpiteisiin.

Työvoimatoimiston on evätessään palvelun 1 tai 2 momentin tai 3 luvun 10 §:n 2 momentin nojalla annettava kirjallinen päätös.

8 §

Yksityiset työvoimapalvelut ja lain soveltaminen niihin

Yksityisillä työvoimapalveluilla tarkoitetaan tässä laissa työvoimaviranomaisista riippumattomia yksityisen tai oikeushenkilön tarjoamia työnvälityspalveluja ja työvoiman vuokrausta sekä muita työnhakuun liittyviä palveluita.

Yksityisissä työvoimapalveluissa on noudatettava 2 §:ssä tarkoitettuja työnvälityksen maksukieltoja ja 2 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua tasapuolisuutta, eikä niissä saa tarjota alaikäistä työvoimaa työhön, johon sen ottaminen nuorista työntekijöistä annetun lain (998/1993) mukaan on kiellettyä.

5 luku (30.4.2010/312)

Työnhakijan haastattelu ja työllistymissuunnitelma

1 § (30.4.2010/312)

Työnhakijan haastattelun järjestäminen

Työ- ja elinkeinotoimisto järjestää työnhakijalle ensimmäisen haastattelun kahden viikon kuluessa työhaun alkamisesta, jollei se työnhakijan tilanne huomioon ottaen ole ilmeisen tarpeetonta.

Työ- ja elinkeinotoimiston tulee varata työnhakijalle tilaisuus myöhempiin haastatteluihin määräajoin työnhakijan palvelutarpeen mukaisesti. Työnhakijan haastattelu tulee kuitenkin aina järjestää työttömyyden jatkuttua yhdenjaksoisesti kolmen ja kuuden kuukauden ajan sekä kuuden kuukauden työttömyyden jälkeen aina kuuden kuukauden välein, jollei se työnhakijan tilanne huomioon ottaen ole ilmeisen tarpeetonta.

2 § (30.4.2010/312)

Työnhakijan haastattelun sisältö

Ensimmäisessä työnhakijan haastattelussa tarkistetaan ja täydennetään työnhakutiedot, arvioidaan palvelutarve, laaditaan työllistymissuunnitelma tai sitä korvaava suunnitelma sekä sovitaan asiointitavasta ja yhteydenpidosta työ- ja elinkeinotoimiston ja työnhakijan välillä. Osana palvelutarpeen arviointia työ- ja elinkeinotoimisto tekee arvion työttömän työnhakijan valmiuksista työllistyä avoimille työmarkkinoille sekä työttömyyden pitkittymisen todennäköisyydestä. Myöhemmissä haastatteluissa arvioidaan lisäksi työhaun tuloksellisuutta ja työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman toteutumista sekä tarkistetaan suunnitelma.

Työnhakijan haastattelun yhteydessä työ- ja elinkeinotoimisto tarjoaa työnhakijalle soveltuvia työ- ja koulutustilaisuuksia sekä muita palvelutarpeen ja työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman mukaisia palveluja.

Työnhakijan haastatteluista säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

3 § (30.4.2010/312)

Työllistymissuunnitelman laatiminen ja tarkistaminen

Työttömällä työnhakijalla ja 5 a luvussa tarkoitetulla muutosturvan piiriin kuuluvalla työnhakijalla on oikeus työllistymissuunnitelmaan. Maahanmuuttajan oikeudesta ja työ- ja elinkeinotoimiston osallistumisesta kotoutumissuunnitelman laatimiseen säädetään kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa. Työttömän työnhakijan oikeudesta ja työ- ja elinkeinotoimiston osallistumisesta aktivointisuunnitelman laatimiseen säädetään kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa. (30.12.2010/1387)

Työllistymissuunnitelma on laadittava, jollei sen laatiminen ole ilmeisen tarpeetonta, viimeistään 1 §:n 1 momentin mukaisessa työnhakijan haastattelussa.

Työllistymissuunnitelmaa tai sitä korvaavaa suunnitelmaa on tarkistettava työnhakijan haastattelun yhteydessä tai työnhakijan pyynnöstä, jollei tarkistaminen ole ilmeisen tarpeetonta. Lisäksi suunnitelmaa on viivytyksettä tarkistettava 3 luvun 3 §:n 4 momentin mukaisten palvelujen tarjoamiseksi, jos työnhakijan oikeus työttömyysaikaiseen työmarkkinatukeen on lakkautettu työttömyysturvalain 8 luvun 4 a §:n nojalla.

Työnhakijan suostumuksella työnantaja voi osallistua työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman laatimiseen tai tarkistamiseen.

4 § (30.4.2010/312)

Työllistymissuunnitelman sisältö

Työllistymissuunnitelma tai sitä korvaava suunnitelma perustuu työnhakijan omiin työtä tai koulutusta koskeviin tavoitteisiin ja arvioituun palvelutarpeeseen.

Suunnitelmassa sovitaan työnhausta ja sen tavoitteista sekä työnhakua tukevista ja työllistymistä edistävästä palveluista. Tarvittaessa suunnitelmassa sovitaan osaamista, työmarkkinavalmiuksia ja toimintakykyä parantavista palveluista, työkyvyn tai terveydentilan selvittämiseen liittyvistä toimenpiteistä tai muista työ- ja elinkeinotoimiston palveluista.

Työnhakija ja työ- ja elinkeinotoimisto sopivat työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman toteutumisen seurannasta ja allekirjoittavat suunnitelman. Jos työ- ja elinkeinotoimisto edellyttää muuta selvitystä kuin työnhakijan oman ilmoituksen suunnitelman toteuttamisesta, tämä ehto on kirjattava suunnitelmaan.

Työllistymissuunnitelmasta, sen allekirjoittamisesta ja arkistoinnista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

5 § (30.4.2010/312)

Työ- ja elinkeinotoimiston velvollisuudet

Työ- ja elinkeinotoimiston on aktiivisesti tarjottava työtä ja koulutusta sekä järjestettävä työllistymissuunnitelmaan tai sitä korvaavaan suunnitelmaan sisältyviä palveluja ja toimenpiteitä työ- ja elinkeinotoimiston käytettäväksi osoitettujen määrärahojen rajoissa. Työ- ja elinkeinotoimiston on myös seurattava työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman toteutumista ja osaltaan huolehdittava palveluprosessin etenemisestä.

5 a luku (30.4.2010/312)

Muutosturva

1 § (30.4.2010/312)

Muutosturva

Muutosturvalla tarkoitetaan tässä laissa toimintamallia, jonka avulla irtisanottu tai työttömyysuhan alainen työntekijä pyritään työllistämään uudelleen mahdollisimman nopeasti.

Muutosturva muodostuu työllistymissuunnitelmassa sovitusta tämän lain mukaisista palveluista ja toimenpiteistä sekä mahdollisista muista ammatillisia valmiuksia kehittävästä palveluista ja toimenpiteistä.

Muutosturvaan liittyvistä erityisistä etuuksista säädetään 10 luvun 1 §:n 3 momentin 1 kohdassa sekä työttömyysturvalaissa.

2 § (30.4.2010/312)

Muutosturvan piiriin kuuluminen

Muutosturvan piiriin kuuluu työnhakija:

- 1) jonka työnantaja on irtisanonut työsopimuslain 7 luvun 3, 7 tai 8 §:ssä tarkoitetuista taloudellisista tai tuotannollisista syistä ja jolle ennen irtisanomisajan päättymistä kertyisi yhteensä vähintään kolmen vuoden mittainen työhistoria saman tai eri työnantajien työssä;
- 2) joka on työsuhteen päättyessä ollut määräaikaisessa työsuhteessa samaan työnantajaan keskeytyksittä vähintään kolme vuotta tai määräaikaisissa työsuhteissa samaan työnantajaan yhteensä vähintään 36 kuukautta viimeksi kuluneiden 42 kuukauden aikana;
- 3) jonka työsuhde on päättynyt työsopimuksen määräaikaisuuden takia ja jolle työsuhteen päättyessä on kertynyt työhistoriaa saman tai eri työnantajien työssä yhteensä vähintään viisi vuotta työsuhteen päättymistä edeltäneiden seitsemän vuoden aikana;
- 4) joka lomautetaan vähintään 180 päiväksi ja jolla on lomautusilmoituksen saadessaan 1 kohdassa tarkoitettu työhistoria;
- 5) joka on ollut yhdenjaksoisesti lomautettuna 180 päivää ja jolla on tällöin 1 kohdassa tarkoitettu työhistoria;
- 6) joka on irtisanonut työsopimuksensa työsopimuslain 5 luvun 7 §:n mukaisesti lomautuksen kestänyt

yhdenjaksoisesti vähintään 200 päivää ja jolla on työsuhteen päättyessä tämän momentin 1 kohdassa tarkoitettu työhistoria.

Muutosturvan piiriin kuulumisen edellytyksenä on 1 momentissa säädetyn lisäksi, että henkilön työnhaku on alkanut 30 päivän kuluessa työsuhteen päättymisestä tai 1 momentin 4 tai 5 kohdassa tarkoitettujen lomautuksen kestoja koskevien edellytysten täyttymisestä, jollei työnhaun alkaminen myöhemmin johdu työssäoloehtoon luettavassa työssä olemisesta tai työttömyysturvalain 2 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitetuista seikoista taikka muutosturvan piiriin kuulumisen epäminen muutoin ole kohtuutonta.

Työ- ja elinkeinotoimisto tutkii 1 ja 2 momentissa tarkoitettua muutosturvan piiriin kuulumisen edellytykset työllistymissuunnitelman laatimisen tai tarkistamisen yhteydessä. Työnhakijan työssäoloaika otetaan huomioon työnhakijan tai työnantajan esittämän luotettavan selvityksen mukaisena.

3 § (30.4.2010/312)

Maksullisten erityispalvelujen järjestäminen muutosturvan piiriin kuuluvalla

Muutosturvan piiriin kuuluvan työnhakijan kanssa laadittavassa työllistymissuunnitelmassa voidaan sopia 4 luvun 6 §:ssä tarkoitetuista palveluista tai muista työnantajalle maksullisista palveluista vain, jos niistä on sovittu työnantajan kanssa.

Poiketen 1 momentista työ- ja elinkeinotoimisto voi päättää, että työnantaja rahoittaa ryhmävalmennuksena toteutettavan maksullisen uudelleensijoitusvalmennuksen. Työ- ja elinkeinotoimiston on annettava asiasta kirjallinen päätös. Edellytyksenä työnantajan rahoitusvastuulle on, että:

- 1) valmennus on välttämätöntä siihen osallistuvien työllistymiseksi;
- 2) valmennuksesta on sovittu kunkin siihen osallistuvan työllistymissuunnitelmassa;
- 3) valmennus tapahtuu ennen työsuhteen päättymistä; ja
- 4) rahoitusvastuuta ei työnantajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole pidettävä kohtuuttomana.

4 § (30.4.2010/312)

Muutosturvan piiriin kuulumisen voimassaolo

Henkilö kuuluu muutosturvan piiriin sinä aikana, kun hän on työnhakijana. Muutosturvan piiriin kuuluminen lakkaa, kun työnhakijan oikeus työttömyyspäivärahaan päättyy enimmäisajan täyttymisen vuoksi.

5 § (30.4.2010/312)

Työvoimaviranomaisen velvollisuudet

Muutosturvan toteuttamiseksi työ- ja elinkeinotoimiston tehtävänä on:

- 1) kartoittaa irtisanomismenettelyn alettua yhteistyössä työnantajan ja henkilöstön edustajien kanssa tarvittavat tämän lain mukaiset palvelut;
- 2) tiedottaa tarjolla olevista palveluista, toimenpiteistä ja etuuksista sekä avustaa yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain (334/2007) 49 §:n 1 ja 2 momentissa sekä työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetun lain (449/2007) 9 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua toimintasuunnitelman laatimisesta ja toteuttamisesta julkisen työvoimapalvelun osalta;
- 3) varata riittävät resurssit ja varautua tarpeellisiin toimenpiteisiin saatuaan työnantajalta työsopimuslain 9 luvun 3 a §:ssä tarkoitettua ilmoituksen; ja
- 4) laatia tämän lain mukaisesti työnhakijaksi rekisteröityville työllistymissuunnitelma ja pyrkiä tarjoamaan siinä sovitut palvelut ja toimenpiteet viivytyksettä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävänä on tiedottaa ja avustaa 1 momentin 2 kohdan mukaisesti.

6 luku

Ammatillisen kehittymisen palvelut

1 § (22.12.2009/1198)

Työvoimapoliittinen aikuiskoulutus ja koulutuksen ajalta maksettavat etuudet

Työvoimapoliittisella aikuiskoulutuksella parannetaan aikuisväestön ammattitaitoa ja mahdollisuuksia saada työtä tai säilyttää työpaikka sekä edistetään ammattitaitoisen työvoiman saantia.

Työvoimaviranomainen hankkii työvoimapoliittisen aikuiskoulutuksen koulutuspalvelujen tuottajilta valtion talousarviossa työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan pääluokassa koulutuksen hankkimista varten osoitetulla määrärahalla. Koulutuspalvelujen tuottajia voivat olla ammatillisen perus- tai lisäkoulutuksen järjestämisluvan saanut yhteisö, yliopisto, ammattikorkeakoulu tai muu soveltuva koulutuksen järjestäjä.

Työvoimapoliittinen aikuiskoulutus on pääasiassa ammatillisia valmiuksia edistävää koulutusta. Yleissivistävää koulutusta voidaan hankkia ammattiin tai tehtävään valmentavana koulutuksena silloin, kun sen puuttuminen estää työllistymistä tai osallistumista ammatilliseen koulutukseen. Hankittavaan koulutukseen voi käytännön ammatillisten valmiuksien parantamiseksi sisältyä työssä oppimista ja harjoittelua. Työvoimapoliittisen aikuiskoulutuksen hankkimisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Työvoimapoliittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvalla opiskelijalla maksetaan koulutuksen ajalta toimeentulon turvaamiseksi työttömyysetuutta siten kuin työttömyysturvalaissa (1290/2002) säädetään. Opiskelijalla on lisäksi oikeus ylläpitokorvaukseen tämän lain 10 luvun mukaisesti.

Muun Pohjoismaan viranomaisen maassaan järjestämän työllisyyttä edistävän koulutuksen ajalta sovelletaan, mitä työvoimapoliittisen aikuiskoulutuksen aikaisista etuuksista säädetään.

1 a § (22.12.2009/1198)

Työvoimapoliittisena aikuiskoulutuksena hankittava korkeakoulututkinto

Korkeakoulututkinto voidaan hankkia työvoimapoliittisena aikuiskoulutuksena vain opiskelijaryhmälle.

Ammattikorkeakoulututkinnon hankkimisen edellytyksenä on, että siihen valittava henkilöasiakas on aiemmin suorittanut vähintään opistoasteen tutkinnon tai että kyse on keskeytyneen ammattikorkeakoulututkinnon loppuun saattamisesta, minkä arvioidaan edellyttävän enintään 18 kuukauden päätoimisia opintoja.

Yliopistossa suoritettavan ylemmän ja alemman korkeakoulututkinnon hankkimisen edellytyksenä on, että:

- 1) alemman korkeakoulututkinnon loppuun saattamisen arvioidaan edellyttävän enintään 12 kuukauden päätoimisia opintoja;
- 2) ylemmän korkeakoulututkinnon loppuun saattamisen arvioidaan edellyttävän enintään 24 kuukauden päätoimisia opintoja.

Työvoimaviranomaisen tulee ennen korkeakoulututkinnon hankintapäätöstä pyytää asiasta lausunto opetusministeriöltä.

1 b § (22.12.2009/1198)

Työvoimapoliittisena aikuiskoulutuksena hankittavat lukio-opinnot

Lukio-opintojen hankkiminen työvoimapoliittisena aikuiskoulutuksena edellyttää, että puuttuva opintosuoritus tai aiempien lukio-opintojen opintomenestys ilmeisesti on esteenä ammatillisen koulutuksen suorittamiselle.

2 §

Koulutuksen yleiset hankintaperusteet

Koulutuksen suunnittelua ja hankkimista varten työvoimaviranomainen seuraa muun ammatillisen koulutuksen kehitystä. Koulutusmahdollisuuksien ja -vaihtoehtojen puitteissa pyritään ammatillisia valmiuksia edistäviin koulutushankintoihin, jotka tukevat ja edistävät:

- 1) työttömien pysyväisluontoista työllistymistä;
- 2) työssä pysymistä;
- 3) työvoimapoliittisesti tarkoituksenmukaista alueellista ja ammatillista liikkuvuutta;
- 4) työvoiman saatavuutta työvoimapula-aloilla.

Työministeriö vahvistaa tarvittaessa asetuksella koulutushankintoja koskevia yleisiä hankintaehtoja.

3 § (30.5.2008/367)

Koulutuksen yhteishankinta

Jos tarkoituksena on hankkia koulutusta määrätyn yrityksen tai muun yhteisön tarpeisiin sen palveluksessa oleville tai sen palvelukseen tuleville työntekijöille taikka vuokratyöntekijöille, koulutushankinta voidaan 1 §:n 2 momentista poiketen suorittaa myös siten, että työnantaja tai käyttäjäyritys osallistuu koulutuksen rahoittamiseen yhdessä työvoimaviranomaisen kanssa (*koulutuksen yhteishankinta*). Yhteishankintana toteutettavaan koulutukseen voi osallistua myös työttömyysturvalain 1 luvun 6 §:ssä tarkoitettu yrittäjä.

Yhteishankintana toteutettavaa koulutusta voidaan hankkia myös yrittäjäksi aikovalle, jonka tarkoituksena on toimia työttömyysturvalain 2 luvun 5 §:n 5 momentissa tarkoitettuna palkansaajaan rinnastettavana yrittäjänä tai harjoittaa yritystoimintaa hankkimalla yrittäjäysoikeudet toiselta yritykseltä. Tällöin koulutuksen rahoittamiseen voi osallistua yhdessä työvoimaviranomaisen kanssa toimeksiantaja tai yrittäjäysoikeudet luovuttava yritys.

4 §

Suhde muuhun valtion rahoitukseen

Hankittaessa koulutusta koulutuksen järjestäjältä, jolle myönnetään valtionavustusta tai valtion korvausta ammatillisten kurssikeskusten muuttumisesta ammatillisiksi aikuiskoulutuskeskuksiksi annetun lain (761/1990) nojalla, koulutuksen hintaa määriteltäessä otetaan vähennyksenä huomioon avustusta tai korvausta vastaava osuus koulutuksen hankintakustannuksista.

Mitä 1 momentissa säädetään koulutuksen hankintahinnan määrittelystä, sovelletaan vastaavasti myös muulta koulutuspalvelujen tuottajalta hankittavaan koulutukseen, johon suoritetaan erikseen valtionosuutta tai -avustusta.

5 §

Koulutuksen hankintasopimus

Koulutuksen hankkimisesta sovitaan työvoimaviranomaisen ja koulutuspalvelujen tuottajan välisellä kirjallisella sopimuksella. Jos koulutus hankitaan yhteishankintana, sopijapuolena on myös koulutuksen rahoittamiseen osallistuva yritys tai muu yhteisö. (30.5.2008/367)

Hankintasopimuksessa sovitaan koulutuksen tavoitteista, sisällöstä, kestosta ja ajoituksesta, koulutukseen osallistuvista opiskelijoista, koulutuksen hinnasta sekä muista tarpeellisista koulutuksen toteuttamiseen ja järjestämiseen liittyvistä seikoista. Sopimukseen on kirjattava opiskelijan oikeusaseman perusteet. Yhteishankintana toteutettavan koulutuksen osalta on lisäksi määriteltävä koulutuksen rahoittamiseen osallistuvan yrityksen tai muun yhteisön rahoitusosuus. (30.5.2008/367)

Koulutus voidaan sopia toteutettavaksi tai aloitettavaksi joko sopimuksentekovuonna tai sitä seuraavina kalenterivuosina valtion talousarvion rajoissa.

Työvoimaviranomaisten tehtävistä koulutusta hankittaessa, menettelystä hankinnasta päätettäessä ja hankintasopimusta tehtäessä sekä sopimuksen tekemistä edeltävästä hankinta- ja tarjousmenettelystä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Opiskelijavalinnan yleiset edellytykset

Opiskelijaksi voidaan valita koulutukseen ja koulutettavaan ammattiin tai tehtävään soveltuvia henkilöitä. Opiskelijoita koulutukseen valittaessa on lisäksi voimassa, mitä asianomaisen koulutuksen yleisistä pääsyedellytyksistä jäljempänä ja erikseen säädetään.

Koulutukseen valittavan tulee olla oppivelvollisuuden suorittanut. Henkilö voidaan valita koulutukseen ennen kuin hän on täyttänyt 20 vuotta vain, jos ammatilliseen peruskoulutukseen osallistumisen tai työllistymisen edellytyksenä on perusopetuksen oppimäärän loppuun suorittaminen, lukio-opintojen täydentäminen tai muu valmentava koulutus taikka jos henkilön työllistymiseksi ei ole tarkoituksenmukaisella tavalla järjestettävissä muuta ammatillista valmiuksia edistävää koulutusta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen oppivelvollisuuden ja iän tulee täytyä koulutuksen alkamisajankohtaan mennessä.

7 §

Opiskelijavalinnasta päättäminen

Opiskelijoiden valitsemisesta koulutukseen päättää työvoimaviranomainen. Opiskelijoiden valintamenettelystä säädetään tarvittaessa tarkemmin työministeriön asetuksella.

Opiskelijaksi ottamisesta päättää koulutuspalvelun tuottaja, jos yliopistolta tai ammattikorkeakoululta hankitaan tutkinto.

8 §

Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet

Opiskelijalla on oikeus saada koulutus- tai opetussuunnitelman mukaista opetusta, johon hänen tulee säännöllisesti osallistua sekä suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, työvoimapolitiisessa aikuiskoulutuksessa on opiskelijan oikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön, opintojen hyväksilukemisesta, opiskeluoikeuden menettämisestä, opiskelijan salassapitovelvollisuudesta, kurinpidosta ja opiskelijan kuulemisesta sekä muutoksenhausta koulutuspalvelun tuottajan päätökseen voimassa, mitä niistä asianomaisen tutkinnon tai oppimäärän suorittamiseen tähtäävää, muuna kuin maksullisena palvelutoimintana tai henkilöstökoulutuksena järjestettävää koulutusta koskevassa lainsäädännössä säädetään, tai tällaisen lainsäädännön puuttuessa, mitä ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa säädetään.

9 §

Koulutuksen keskeyttäminen

Jos opiskelija on ollut poissa koulutus- tai opetussuunnitelman mukaisesta koulutuksesta siten, ettei hän ilmeisesti kykene hyväksyttävästi suoriutumaan suunnitelman mukaisista opinnoista tai hän on muutoin olennaisesti laiminlyönyt opiskeluaan, koulutus on katsottava keskeytyneeksi. Opiskelijan on aina katsottava olennaisesti laiminlyöneen opiskeluaan, jos hän on ollut luvatta poissa yhdenjaksoisesti viisi opetuspäivää.

Koulutuspalvelujen tuottaja tekee koulutuksen keskeyttämisestä kirjallisen päätöksen. Jos koulutuksen järjestäjä ei ole julkisen valvonnan alainen koulutuspalvelujen tuottaja, päätöksen koulutuksen keskeyttämisestä tekee 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu työvoimaviranomainen. Opiskelijalle on ennen päätöksen tekemistä varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Päätöksestä on viipymättä ilmoitettava opiskelijalle. Lisäksi koulutuspalvelujen tuottajan on viipymättä ilmoitettava tekemästään päätöksestä koulutuksen hankkineelle työvoimaviranomaiselle. ([21.11.2003/944](#))

10 §

Koulutukseen liittyvä työssäoppiminen ja harjoittelu

Koulutukseen liittyvän työssäoppimis- tai harjoittelujakson aikana opiskelija ei ole työsuhteessa sen järjestäjään eikä koulutuspalvelujen tuottajaan, elleivät opiskelija ja työssäoppimis- tai harjoittelujakson järjestäjä ole toisin sopineet. Jos työssäoppiminen tai harjoittelu on sovittu toteutettavaksi työsuhteessa, 2 ja 3 momentin säännöksiä ei sovelleta.

Työssäoppimisesta ja harjoittelusta sen järjestäjä, koulutuspalvelujen tuottaja ja opiskelija tekevät

sopimuksen. Sopimukseen ja koulutuspalvelun tuottajan tehtäviin sovelletaan, mitä työmarkkinatoimenpiteestä tehtävästä sopimuksesta ja työvoimatoimiston tehtävistä säädetään 8 luvun 4 §:ssä.

Koulutuspalvelujen tuottaja on velvollinen järjestämään opiskelijoille työssäoppimis- ja harjoittelujaksojen ajaksi ryhmävastuuvakuutuksen.

11 §

Ammatinvalinta ja urasuunnittelu

Ammatinvalinta- ja urasuunnittelupalveluilla autetaan henkilöasiakasta ratkaisemaan ammatinvalintaan ja ammatilliseen kehitykseen liittyviä kysymyksiä sekä tuetaan työelämään sijoittumista ja elinikäistä oppimista. Palvelujen tavoitteena on auttaa henkilöasiakasta tekemään ammatilliseen kehittymiseen tähtäävä suunnitelma. Palvelua annettaessa otetaan huomioon henkilöasiakkaan edellytykset ja ammatilliset tavoitteet sekä työelämän ja koulutuksen tarjoamat mahdollisuudet. Henkilöasiakkaan suostumuksella ammatinvalinta- ja urasuunnittelupalveluissa käytetään tarvittaessa asianmukaisia psykologisia arviointi- ja kuntoutusmenetelmiä.

Henkilöasiakkaan soveltuvuutta sekä koulutus- ja työvaihtoehtoja voidaan selvittää terveydentilan ja työkyvyn tutkimuksilla, koulutuskokeiluilla, työ- ja koulutuskokeiluilla, 8 luvussa tarkoitetuilla työkokeiluilla, tutustumiskäynneillä oppilaitoksiin sekä asiantuntijalausunnoilla ja -konsultaatioilla.

12 §

Koulutus- ja ammattitietopalvelu

Koulutus- ja ammattitietopalvelulla tuetaan työelämään sijoittumista ja elinikäistä oppimista välittämällä tietoa kaikista yleissivistävistä, ammatillisista ja korkea-asteen koulutusmahdollisuuksista, aloista, ammanteista ja työtehtävistä, niiden osaamisvaatimuksista ja työmarkkinoista sekä neuvomalla henkilöasiakkaita koulutukseen ja työelämään liittyvissä asioissa.

13 §

Ammatillinen kuntoutus

Ammatillisen kuntoutuksen tarkoituksena on edistää vajaakuntoisen ammatillista suunnittelua, kehittymistä, työllistymistä ja työssä pysymistä. Ammatillisessa kuntoutuksessa vajaakuntoisia henkilöasiakkaita varten järjestetään:

- 1) ammatinvalinta- ja urasuunnittelupalvelua ja siihen liittyviä terveydentilaa ja soveltuvuutta selvittäviä tutkimuksia, asiantuntijakonsultaatioita, työ- ja koulutuskokeiluja, tutustumiskäyntejä ammattioppilaitoksissa ja työkokeiluja työpaikalla;
- 2) työhönsijoittumiseen ja koulutukseen liittyvää neuvontaa ja ohjaamista;
- 3) valmentavaa ja ammatillista työvoimapolitiittista aikuiskoulutusta; sekä
- 4) työhönsijoituksen ja työssäpysymisen tukemiseksi työkyvyn tutkimuksia, asiantuntijalausuntoja ja -konsultaatioita, työ- ja koulutuskokeiluja, tutustumiskäyntejä ammattioppilaitoksissa, työhön valmennusta ja 8 luvussa tarkoitettuja työkokeiluja.

Vajaakuntoisen työllistymistä ja työssä pysymistä voidaan tukea työnantajalle myönnettävällä työolosuhteiden järjestelytuella.

14 §

Vakuutusturva

Siltä osin kuin henkilöasiakkaalla ei ole oikeutta vähintään samansuuruiseen korvaukseen muun lain nojalla suoritetaan korvaus tapaturmasta tai ammattitaudista valtion varoista samojen perusteiden mukaan kuin tapaturmavakuutuslaissa (608/1948) säädetään työtapaturmasta, jos tapaturma on sattunut tai ammattitauti saatu:

- 1) tassa luvussa tarkoitettussa työ- tai koulutuskokeilussa taikka yhdistetyssä työ- ja koulutuskokeilussa;
- 2) 8 luvussa tarkoitettussa työmarkkinatoimenpiteessä;
- 3) tutustumiskäynnillä oppilaitoksessa;
- 4) työnhakuvalmennuksessa;
- 5) työhönvalmennuksessa.

(30.4.2010/312)

Valtiokonttori käsittelee asian, joka koskee korvauksen suorittamista valtion varoista 1 momentin nojalla.

Työ- ja elinkeinoministeriö järjestää 1 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin osallistuville ryhmävastuuvakuutuksen. (30.4.2010/312)

15 §

Tukitoimenpiteitä koskeva asetuksenantovaltuus

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ammatinvalinta- ja urasuunnittelun järjestämisestä sekä vajaakuntoisten 11 §:n 2 momentissa ja 13 §:n 1 momentin 1 ja 4 kohdassa tarkoitettujen tukitoimenpiteiden järjestämisestä samoin kuin vastaavien tukitoimenpiteiden järjestämisestä vaikeasti työllistyville työnhakijoille. Valtioneuvoston asetuksella säädetään myös tukitoimenpiteisiin liittyvistä etuuksista sekä 13 §:n 2 momentissa tarkoitettua työolosuhteiden järjestelytuesta.

7 luku

Työllistymisen edistäminen työllisyysmäärärahojen avulla

1 § (29.12.2005/1216)

Palkkatuki

Työttömän työnhakijan työllistymisen edistämiseksi ja työmarkkinoille sijoittumisen edellytysten parantamiseksi voidaan työnantajalle myöntää palkkatukea. Palkkatuen myöntäminen edellyttää, että tuella palkattavan osaamisessa ja ammattitaidossa arvioidaan olevan puutteita tai hänen tuottavuutensa tarjolla olevassa työtehtävässä arvioidaan alentuneen työttömyyden keston, vajaakuntoisuuden tai muun syyn johdosta.

Palkkatuella järjestettävän työn tarkoituksena on parantaa työttömän työnhakijan ammattitaitoa, osaamista ja työmarkkina-asemaa sekä edistää pitkään työttömänä olleen pääsemistä avoimille työmarkkinoille.

Työvoimatoimisto voi palkkatukea myönnettäessä asettaa tuen saamiselle tuella palkattavan ja tuen tarkoituksen toteuttamisen kannalta tarpeellisia ehtoja.

1 a § (30.4.2010/312)

Palkkatuen myöntäminen elinkeinotoimintaa harjoittavalle työnantajalle

Elinkeinoimintaa harjoittavalle työnantajalle palkkatuki myönnetään tiettyjen tukimuotojen toteamisesta yhteismarkkinoille soveltuviksi perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan mukaisesti (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) annetun komission asetuksen (EY) N:o 800/2008 mukaisena tukena, kun palkkatuella palkattava on:

- 1) vajaakuntoinen;
- 2) vaikeasti työllistyvä;
- 3) pitkäaikaistyötön;
- 4) ollut yhdenjaksoisesti työttömänä vähintään kuusi kuukautta ennen palkkatuen myöntämistä;
- 5) vailla ammatillista koulutusta;

6) yli 50-vuotias;

7) oikeutettu kotoutumissuunnitelmaan kotoutumisen edistämisestä annetun lain nojalla. ([30.12.2010/1387](#))

Muun kuin 1 momentissa tarkoitetun työttömän työnhakijan palkkaamiseen palkkatuki myönnetään de minimis -tukena.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädettyä ei sovelleta myönnettäessä palkkatukea oppisopimuskoulutukseen.

2 § (29.12.2005/1216)

Työnantajaan liittyvät palkkatuen edellytykset

Palkkatukea voidaan myöntää kunnalle, kuntayhtymälle ja yhteisölle sekä muulle työnantajalle, ei kuitenkaan valtion virastolle tai laitokselle.

Palkkatukea ei myönnetä, jos:

1) työnantaja on hakemuksen jättämistä edeltäneiden 12 kuukauden aikana tuotannollisista tai taloudellisista syistä irtisanonut tai lomauttanut työntekijöitä samoista tai samanlaisista tehtävistä taikka lyhentänyt heidän työaikaansa; ([30.4.2010/312](#))

2) tukeen perustuva työhön ottaminen aiheuttaisi työnantajan palveluksessa olevien muiden työntekijöiden irtisanomisen tai lomauttamisen taikka heidän työolosuhteidensa tai etuuksiensa huonontumisen;

3) tuen kohteena olevan työpaikan arvioidaan täyttyvän ilman tukeakin;

4) työnantaja saa tuella palkattavan henkilön palkkaamiseen tai työllistämiseen edistämiseen samalta ajalta muuta valtion tukea. ([30.4.2010/312](#))

5 kohta on kumottu L:llä [30.4.2010/312](#).

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää poikkeuksista 2 momentin 3 ja 4 kohdassa säädettyihin edellytyksiin.

3 § (29.12.2005/1216)

Työsuhteeseen liittyvät palkkatuen edellytykset

Palkkatukea voidaan myöntää, jos työnantaja sitoutuu maksamaan kyseiseen työsuhteeseen sovellettavan työehtosopimuksen mukaisen palkan tai, jollei sovellettavaa työehtosopimusta ole, tavanomaisen ja kohtuullisen palkan kyseisestä työstä. Palkkatuen myöntäminen vaikeasti työllistyvän palkkaamiseen edellyttää lisäksi, että työnantaja sitoutuu maksamaan vähintään työllistämistuen perustuen suuruista palkkaa työkyvyttömyysajalta, jolta työntekijä ei saa sairausvakuutuslain ([1224/2004](#)) 8 luvun 7 §:n mukaisen omavastuunajan vuoksi päivärahaa eikä muuta vastaavaa lakisääteistä korvausta tai työnantajalta muulla perusteella sairausajan palkkaa.

Palkkatukea ei myönnetä, jos työsuhde, jota varten tuki on tarkoitettu, on alkanut ennen kuin tuen myöntämisestä on tehty päätös.

Työnantaja ei saa sijoittaa tuella palkattua muun työn järjestäjän tehtäviin. Valtioneuvoston asetuksella voidaan kuitenkin säätää kunnan, yhdistyksen ja säätiön, yksityisen työvoimapalvelun sekä sosiaalisista yrityksistä annetussa laissa ([1351/2003](#)) tarkoitetun sosiaalisen yrityksen oikeudesta sijoittaa tuella palkattu muun työn järjestäjän tehtäviin ja edelleen sijoituksen ehdoista. ([30.4.2010/312](#))

Yritykselle palkkatukea voidaan myöntää toistaiseksi voimassa olevan työsopimuksen perusteella. Palkkatukea voidaan kuitenkin myöntää määräaikaisen työsopimuksen perusteella yritykselle:

1) vajaakuntoisen, pitkäaikaistyöttömän tai vaikeasti työllistyvän palkkaamiseen;

2) muun kuin 1 kohdassa tarkoitetun työttömän työnhakijan palkkaamiseen, jos tämän yhdenjaksoinen työttömyys on kestänyt vähintään kuusi kuukautta:

2 b) alle 25-vuotiaan muun kuin 1 kohdassa tarkoitetun työttömän työnhakijan palkkaamiseen, jos tämän yhdenjaksoinen työttömyys on kestänyt vähintään kolme kuukautta; [\(30.4.2010/312\)](#)

L:lla [312/2010](#) lisätty 2 b kohta on väliaikaisesti voimassa 1.1.2011-31.12.2011.

3) oppisopimuskoulutukseen. [\(30.4.2010/312\)](#)

4 kohta on kumottu L:lla [30.4.2010/312](#).

[\(29.6.2006/547\)](#)

4 §

Valtion virastolle tai laitokselle osoitettavat määrärahat

Valtion virastolle tai laitokselle voidaan osoittaa määrärahoja työttömän työnhakijan palkkaamisesta aiheutuviin palkkauskustannuksiin noudattaen, mitä 1 §:ssä, 2 §:n 2 ja 3 momentissa, 3 §:n 1–3 momentissa sekä 11 §:n 1, 2, 4 ja 6 momentissa palkkatuesta säädetään. Määrärahoista voidaan maksaa työntekijän palkkauskustannukset kokonaisuudessaan niiltä päiviltä, joilta työnantaja on velvollinen maksamaan palkkaa, kuitenkin enintään viideltä päivältä viikossa. Määrärahoista voidaan maksaa lisäksi muita työn järjestämisestä aiheutuneita kustannuksia sen mukaan kuin valtioneuvosto työllisyysmäärärahojen alueellisen jaon yhteydessä päättää. [\(29.12.2005/1216\)](#)

Työllisyysmäärärahoista voidaan maksaa palkkauskustannukset sellaisen työn järjestämiseen, jossa työaika on palkanmaksukautta vastaavana ajanjaksona vähintään 85 prosenttia alan säännöllisestä työajasta.

5 § [\(22.12.2009/1198\)](#)

Työllistämistuki toimeentulon turvaamiseksi

Työllistämistukea toimeentulon turvaamiseksi voidaan myöntää omaehtoisen työllistymisen tukemiseksi starttirahana yrittäjäksi ryhtyvälle henkilöasiakkaalle.

Osa-aikaisten työntekomahdollisuuksien lisäämiseksi voidaan kokoaikatyöstä vapaaehtoisesti osa-aikatyöhön siirtyvälle työntekijälle myöntää työllistämistukea ansiövähennyksen korvauksena (*osa-aikalisa*), jos työnantaja samalla sitoutuu palkkaamaan vastaavaksi ajaksi työ- ja elinkeinotoimiston osoittaman työttömän työnhakijan. Siirtymisestä vapaaehtoisesti vuorotteluvapaalle ja vuorottelukorvauksesta säädetään erikseen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1 ja 2 momentissa tarkoitetun työllistämistuen myöntämisedellytyksistä. Työ- ja elinkeinotoimisto voi myöntäessään 1 ja 2 momentissa tarkoitettua tukea lisäksi asettaa tuen saamiselle työllistettävän ja tuen tarkoituksen toteuttamisen kannalta tarpeellisia ehtoja.

Starttiraha myönnetään de minimis -tukena. [\(30.4.2010/312\)](#)

6 §

Alueelliset näkökohdat ja aluevelvoite

Valtion, kuntien ja yritysten yhteisin talous- ja työllisyyspoliittisin toimin huolehditaan alueellisesti tasapainoisesta työllisyydestä niin, ettei minkään työmarkkina-alueen työttömyys olennaisesti ylitä maan keskimääräistä tasoa. Työmarkkina-alueella tarkoitetaan valtioneuvoston asetuksella määriteltävää kunnan tai useamman kunnan muodostamaa aluetta, jolla työssäkäynti on tavanomaista.

Kunta on velvollinen järjestämään työntekomahdollisuuksia 1 momentissa säädetyssä tarkoituksessa työttömille työnhakijoille (*aluevelvoite*), ei kuitenkaan vuositasolla useammalle kuin yhdelle prosentille kunnan työvoimasta. Valtio on vastaavassa tarkoituksessa velvollinen järjestämään työntekomahdollisuuden niille työttömille työnhakijoille, joita kunta ei ole työllistänyt.

Kunnalla on oikeus saada palkkatukea työntekijöistä, jotka työvoimatoimisto on osoittanut sen työllistettäväksi aluevelvoitteen perusteella. [\(29.12.2005/1216\)](#)

7 § [\(22.12.2009/1198\)](#)

Kuntoutus-, koulutus- tai työntekomahdollisuuden järjestäminen

Vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneelle työttömälle työnhakijalle turvataan mahdollisuus työllistymistä edistävään kuntoutukseen tai koulutukseen, jos hänen oikeutensa työttömyyspäivärahaan päättyy enimmäisajan johdosta hänen täytettyään 57 vuotta, mutta ennen kuin hän täyttää 60 vuotta. (17.12.2010/1160)

Jos työttömälle työnhakijalle järjestetään 1 momentin nojalla koulutusta, hänellä on koulutusaikana oikeus työttömyyspäivärahaan ja ylläpitokorvaukseen samoin edellytyksin kuin jos hän olisi aloittanut ennen työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymistä työvoimapolittisen aikuiskoulutuksen.

Jos 1 momentissa tarkoitettua työtöntä ei voida työllistää avoimille työmarkkinoille eikä hänelle voida järjestää soveltuvaa koulutusta tai kuntoutusta, hänen kotikuntansa on työvoimaviranomaisen osoituksesta järjestettävä hänelle työntekomahdollisuus kahdeksan kuukauden ajaksi (*työllistämiselvoite*). Kunnan on järjestettävä työntekomahdollisuus siten, että työllistettävä voi aloittaa työn työttömyyspäivärahan enimmäisajan täytyessä. Kunnalla on oikeus saada palkkatukea työntekijöistä, jotka työ- ja elinkeinotoimisto on osoittanut sen työllistettäväksi työllistämiselvoitteen perusteella.

Työllistämiselvoitteen perusteella järjestettävän työn tulee olla alan säännöllisen työajan mukaista kokoaikatyötä. Työkyvyttömyyseläkettä osaeläkkeenä saavalle järjestetään hänen työkykyään vastaavaa työttömyyspäivärahan edellytyksenä olevan työssäoloehdon täyttävää osa-aikatyötä.

Työllistämiselvoitteen toimeenpanosta ja siihen liittyvistä ilmoituksista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

8 §

Työllistämiselvoitteen rajoitukset ja lakkaaminen

Jos henkilö on jättämällä hakematta työttömyyspäivärahaa tai muutoin saanut aikaan sen, ettei työttömyyspäivärahan enimmäisaika ole täyttynyt ennen 7 §:n 1 momentin mukaista 57 vuoden ikää, ei 7 §:ää sovelleta. (22.12.2009/1198)

Työttömyysturvalaissa säädetyn työssäoloehdon tarkastelujakson kuluessa tehty työ, joka luetaan työssäolohtoon, vähentää kahdeksan kuukauden työllistämiselvoitetta vastaavasti.

Työllistämiselvoite lakkaa, jos:

- 1) työntekomahdollisuuteen oikeutettu ilman työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitettua pätevää syytä kieltäytyy hänelle osoitetusta työkykyyn nähden sopivasta työllistämiselvoitteen nojalla järjestetystä työstä;
- 2) työ, johon työnhakija on osoitettu, keskeytyy työnhakijasta johtuvasta syystä; tai
- 3) työnhakijalle ei voida työhakemuksen voimassaolon lakattua järjestää työtä kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun työllistämiselvoite on tullut voimaan.

9 § (29.12.2005/1216)

Työllistämistuen määrä

Työllistämistukea myönnetään päivää ja henkilöä kohti vähintään työllistämistuen perustuki.

Työllistämistukena voidaan myöntää työllistämistuen perustuen lisäksi lisäosaa.

Työllistämistuen lisäosa on enintään 60 prosenttia työllistämistuen perustuen määrästä. Sosiaaliselle yritykselle myönnetään vajaakuntoisen tai pitkäaikaistyöttömän palkkaamiseen korotettu palkkatuki täysimääräisenä, jos tässä luvussa säädetyt täysimääräisen tuen edellytykset täyttyvät. Sosiaaliselle yritykselle vajaakuntoisen tai pitkäaikaistyöttömän palkkaamiseksi myönnettävää palkkatukea voidaan lisäksi korottaa niin, että työllistämistuen perustuen ja lisäosan yhteenlaskettu määrä on 50 prosenttia palkkauskustannuksista, kuitenkin enintään 1 300 euroa kuukaudessa. Kunnalla on työllistäessään työllistämiselvoitteen nojalla oikeus saada palkkatuen lisäosaa 60 prosenttia työllistämistuen perustuen määrästä. (13.4.2007/410)

Vaikeasti työllistyvän työllistämiseksi voidaan myöntää palkkatuki korotettuna lisäosalla jonka määrä on

Vaikeasti työllistyvät työllistämistukea voidaan myöntää palkkatuki korotettuna osiosana, jonka määrä on enintään 90 prosenttia työllistämistuen perustuen määrästä (*korkein korotettu palkkatuki*). Korkeimmalla korotetulla palkkatuella järjestetään työtä ensisijaisesti sellaisille vaikeasti työllistyville, jotka eivät 1 luvun 7 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitetun työttömyyden alettua ole olleet työssä tai joiden työssäolo avoimilla työmarkkinoilla on ollut vähäistä ja satunnaista ja joita ei ole aikaisemmin työllistetty työnantajalle myönnetyllä palkkatuella.

Palkkatuki voi olla enintään tuella palkatusta työnantajalle aiheutuvien palkkauskustannusten suuruinen. Elinkeinoimintaa harjoittavalle työnantajalle 1 a §:n 1 momentin 2–7 kohdassa tarkoitetun henkilön työllistämiseksi myönnettävä palkkatuki voi olla enintään 50 prosenttia palkkauskustannuksista ja vajaakuntoisen työllistämiseksi enintään 75 prosenttia palkkauskustannuksista. Tukea ei makseta, jos palkkauskustannukset kuukaudessa ovat pienemmät kuin perustuen kuukautta kohti laskettu määrä. Korkeimmalla korotetulla palkkatuella katettavista palkkauskustannuksista eri työnantajatahoilla ja palkkauskustannusten enimmäismäärän ylittävän tuen vähentämisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella. (30.4.2010/312)

Poiketen 1 ja 2 momentissa säädetystä osa-aikaisä on puolet osa-aikatyöhön siirtyneen työntekijän kokoaikatyön ja osa-aikatyön palkan erotuksesta. Osa-aikaisän enimmäismäärästä ja palkan erotuksen määrittelystä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

9 a § (29.12.2005/1216)

Palkkatuen lisäosan myöntämisen erityiset edellytykset

Palkkatuen lisäosan myöntäminen edellyttää, että tuella palkattavan osaamisen tai ammattitaidon puutteet ja niistä johtuva tuottavuuden alentuminen on todettu 3 luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitetussa osaamisen ja palvelutarpeen arvioinnissa. Lisäosan myöntäminen yritykselle edellyttää lisäksi, että yritys sitoutuu parantamaan tuella palkattavan osaamista tai ammattitaitoa koulutuksen avulla taikka muutoin.

Poiketen 1 momentissa säädetystä palkkatuen lisäosa voidaan myöntää:

- 1) oppisopimuskoulutukseen;
- 2) yritykselle, kun tuella palkattava on vajaakuntoinen tai vaikeasti työllistyvä;
- 3) muulle kuin 2 kohdassa tarkoitetulle työnantajalle ja sosiaaliselle yritykselle, kun tuella palkattava on vajaakuntoinen, pitkäaikaistyötön tai vaikeasti työllistyvä.

10 § (29.12.2005/1216)

Työllistämistukeen oikeuttava työaika ja -korvauspäivät

Palkkatuen perustuki tai lisäosalla korotettu palkkatuki voidaan myöntää täysimääräisenä sellaisen työsuhteen perusteella, jonka työaika on palkanmaksukautta vastaavana ajanjaksona vähintään 85 prosenttia alan säännöllisestä työajasta.

Kunnalle voidaan myöntää 9 §:n 2 momentin mukainen määrä palkkatukea työllistämismäärärahan perusteella kokoaikatyöhön ja aluevelvoitteen perusteella työhön, jonka työaika palkanmaksukautta vastaavana ajanjaksona on vähintään 75 prosenttia alan säännöllisestä työajasta.

Myönnettäessä palkkatuki vaikeasti työllistyvän palkkaamiseksi voidaan poiketa 1 momentista.

Palkkatukea maksetaan niiltä päiviltä, joilta työnantaja on velvollinen maksamaan palkkaa, kuitenkin enintään viideltä päivältä viikossa. Palkkatukea ei kuitenkaan makseta päiviltä, joilta työnantajalla on oikeus saada tuella palkatun palkkauskustannuksiin sairausvakuutuslain 7 luvun 4 §:n nojalla päivärahaetuutta.

Työllistämistukea toimeentulon turvaamiseksi maksetaan enintään viideltä päivältä viikossa. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tukeen oikeuttavista korvauspäivistä.

11 § (29.12.2005/1216)

Työllistämistuen kesto

Työllistämistukea voidaan myöntää henkilölle kohden enintään 10 kuukaudeksi kerrallaan tai

Työllistämistukea voidaan myöntää henkilöä kohden enintään 10 kuukaudeksi kerrallaan tai oppisopimuskoulutukseen koko sen ajaksi. Kunnalle palkkatukea myönnetään aluevelvoitteen perusteella henkilöä kohden enintään kuudeksi kuukaudeksi kerrallaan.

Palkkatuki vaikeasti työllistyvän tai vajaakuntoisen työllistämiseksi voidaan myöntää henkilöä kohden enintään 24 kuukaudeksi kerrallaan. Korkein korotettu palkkatuki voidaan myöntää enintään 12 kuukaudeksi, jonka jälkeiseltä ajalta palkkatuki myönnetään työllistämistuen perustuen suuruusena.

Poiketen 1 ja 2 momentista sosiaalisista yrityksistä annetussa laissa tarkoitettulle sosiaaliselle yritykselle myönnettävä palkkatuki voidaan myöntää henkilöä kohden kerrallaan:

- 1) 36 kuukaudeksi, jos työllistettävä on vajaakuntoinen;
- 2) 12 kuukaudeksi, jos tuella palkattava on pitkäaikaistyötön; (30.4.2010/312)
- 3) enintään 24 kuukaudeksi korkeimpana korotettuna palkkatukena. (13.4.2007/410)

Palkkatuki voidaan 1 momentista poiketen myöntää enintään 24 kuukaudeksi, jos valtion virasto tai laitos, kunta, yhdistys tai säätiö palkkaa tuella henkilön suunnittelemaan ja järjestämään työttömille työ- ja koulutuspaikkoja sekä muita työllistymistä edistäviä toimenpiteitä. Edellä mainittua ei sovelleta elinkeinotoimintaa harjoittavaan yhdistykseen tai säätiöön. (30.4.2010/312)

Starttirahaa voidaan myöntää ajaksi, jonka yritystoiminnan käynnistämisen ja vakiinnuttamisen arvioidaan kestävän, kuitenkin enintään 18 kuukaudeksi. Osa-aikalisää voidaan myöntää kerrallaan enintään 12 kuukaudeksi. Enimmäisajan osa-aikalisää saaneelle voidaan myöntää uudelleen osa-aikalisää, kun hän on ollut kokoaikatyössä saman työnantajan palveluksessa vähintään 12 kuukautta. (7.12.2007/1177)

Sen jälkeen, kun joku on ollut palkkatuella tuetussa työssä enimmäisajan yhden tai useamman työnantajan palveluksessa, häntä ei voida osoittaa uudelleen palkkatuella tuettuun työhön, ennen kuin hän on ollut viimeisten kuuden kuukauden aikana vähintään viisi kuukautta työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa. Vajaakuntoinen voidaan kuitenkin rajoituksen estämättä osoittaa uudelleen palkkatuella tuettuun työhön, jos se on hänen alentunut työkykynsä ja muut työllistymismahdollisuutensa huomioon ottaen tarkoituksenmukaista.

Korkeimman korotetun palkkatuen 2 momentissa ja 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen enimmäisaikojen laskenta aloitetaan alusta, kun tuella palkattu on:

- 1) tullut työttömyyspäivärahan työssäoloehdon ja työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen uudelleen oikeutetuksi työmarkkinatukeen; tai
- 2) saanut työmarkkinatukea työttömyytensä perusteella vähintään 500 päivältä sen jälkeen, kun hän on ollut työssä, jonka palkkauskustannuksiin on maksettu korkeinta korotettua palkkatukea tai tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaista yhdistelmätukea.

12 § (29.12.2005/1216)

Lisätuki

Kunnalle maksetaan lisätukea sen perusteella, kuinka suuren osuuden alueensa työvoimasta kunta on keskimäärin kuukauden aikana työllistänyt työllisyysmäärärahoilla. Lisätukea maksetaan vain niistä työllistetyistä, joiden määrä ylittää työllistettyjen osuuden kunnan työvoimasta. Lisätuen suuruus määräytyy seuraavasti:

Työllistettyjen osuus työvoimasta Lisätuen osuus

vähintään 0,5 %	10 %
vähintään 1,0 %	20 %
vähintään 2,0 %	30 %

12 a § (29.12.2005/1216)

Työllistämistuen rahoitus

Työllistämistuet, lisätuet sekä valtion virastolle ja laitokselle osoitettavat määrärahat rahoitetaan työllisyysmäärärahoista.

Työllistämistuen perustuki rahoitetaan kuitenkin työmarkkinatukimäärärahoista noudattaen, mitä tässä laissa työllisyysmäärärahojen käyttämisestä säädetään, kun:

- 1) palkkatuella palkattu on vaikeasti työllistytävä tai työmarkkinatukeen oikeutettu, joka on saanut työmarkkinatukea työttömyyden perusteella vähintään 130 päivältä ja joka ei työttömyyden alettua ole ollut työssä tai jonka työssäolo avoimilla työmarkkinoilla on ollut vähäistä ja satunnaista ja jota ei työttömyyden alettua ennen palkkatuen käyttöä ole työllistetty palkkatuella;
- 2) palkkatuella palkattu on työmarkkinatukeen oikeutettu nuori, joka on saanut työmarkkinatukea työttömyyden perusteella yhdenjaksoisesti vähintään 65 päivältä;
- 3) starttiraha on myönnetty työmarkkinatukeen oikeutetulle henkilölle.

(21.12.2007/1285)

Edellä 2 momentissa tarkoitettu työllistämistuen perustuki rahoitetaan työmarkkinatukimäärärahoista koko tukikauden ajan.

13 §

Työllisyysmäärärahoja koskeva asetuksenantovaltuus

Valtioneuvoston asetuksella säädetään:

- 1) työllisyysmäärärahoista investointeihin myönnettävästä valtionavusta ja niistä osoitettavista määrärahoista;
- 2) valtion omiin investointeihin käytettäväksi suunnitelluista työllisyysmäärärahoista (*työllisyystyöohjelma*);
- 3) työllisyysmäärärahojen käyttämisestä 2 luvun 2 §:n 3 momentissa tarkoitettuun muuhun työllisyyden edistämiseen;
- 4) tarvittaessa työllistämistuen myöntämisestä valtion talousarvion rajoissa toimeentulon turvaamiseksi muuhun kuin 5 §:ssä tarkoitettuun työllistymisen edistämiseen.

8 luku

Työmarkkinatoimenpiteet

1 §

Työmarkkinatoimenpiteet

Tämän lain mukaisia työmarkkinatoimenpiteitä ovat työkokeilu, työelämävalmennus ja työharjoittelu, jotka järjestetään työpaikalla. Työmarkkinatoimenpiteen järjestäjänä voi olla valtion virasto tai laitos, kunta, kuntayhtymä, yhteisö, säätiö tai yksityinen elinkeinonharjoittaja.

Työvoimatoimisto voi ohjata tai osoittaa työkokeiluun:

- 1) ammatinvalinta- ja urasuunnittelupalveluita saavan henkilöasiakkaan hänen soveltuvuutensa sekä koulutus- ja työvaihtoehtojensa selvittämiseksi; tai
- 2) vajaakuntoisen henkilöasiakkaan työhön sijoituksen ja työssä pysymisen tukemiseksi.

Työvoimatoimisto voi osoittaa ammatillista koulutusta vailla olevan, työmarkkinatukeen oikeutetun nuoren työharjoitteluun työelämään perehtymiseksi sekä työhönsijoittumisen ja ammattitaidon edistämiseksi.

Työvoimatoimisto voi osoittaa muun kuin 3 momentissa tarkoitettun työttömän työnhakijan hänen suostumuksellaan työelämävalmennukseen työelämään paluun tukemiseksi sekä työhönsijoittumisen ja ammattitaidon edistämiseksi.

2 §

Työmarkkinatoimenpiteiden rajoitukset

Henkilöasiakasta ei ohjata tai osoiteta työmarkkinatoimenpiteeseen:

- 1) sellaisiin tehtäviin, joista toimenpiteen järjestäjä on toimenpiteen aloittamista edeltäneiden yhdeksän kuukauden aikana tuotannollisista tai taloudellisista syistä irtisanonut tai lomauttanut työntekijöitä taikka joissa toimenpiteen järjestäjä työsopimuslain 7 luvun 11 §:n mukaisesti on muuttanut työntekijän työsuhteen osa-aikaiseksi;
- 2) jos työmarkkinatoimenpide aiheuttaisi sen järjestäjän palveluksessa olevien työntekijöiden irtisanomisia tai lomautuksia taikka heidän työsuhteidensa ehtojen huonontumista;
- 3) jos työmarkkinatoimenpiteestä aiheutuisi sen järjestäjälle sellaista etua, joka vääristäisi yritysten tai yksityisten elinkeinonharjoittajien välistä kilpailua; (30.4.2010/312)
- 4) sellaisiin tehtäviin, joiden suorittamiseksi toimenpiteen järjestäjä edellyttää yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain (759/2004) 6 §:ssä tarkoitetun huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämistä, jos henkilöasiakas ei halua mainittua todistusta esittää. (30.4.2010/312)

Työmarkkinatoimenpiteen järjestäjänä ei voi toimia työnantaja, johon henkilöasiakas on työsuhteessa 4 §:ssä tarkoitettua sopimusta tehtäessä.

Työmarkkinatoimenpiteen järjestäjä ei saa sijoittaa henkilöasiakasta edelleen muun työnantajan työpaikalle.

3 § (30.4.2010/312)**Oikeusasema sekä vastuu työturvallisuudesta ja tietosuojasta**

Työmarkkinatoimenpiteeseen osallistuva ei ole työsuhteessa toimenpiteen järjestäjään eikä työ- ja elinkeinotoimistoon.

Työmarkkinatoimenpiteeseen osallistuvaan sovelletaan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) ja yhdenvertaisuuslain (21/2004) säännöksiä.

Työmarkkinatoimenpiteen järjestäjä vastaa toimenpiteeseen osallistuvan työturvallisuudesta niin kuin työturvallisuuslaissa (738/2002) ja nuorista työntekijöistä annetussa laissa säädetään.

Työmarkkinatoimenpiteissä sovelletaan yksityisyyden suojasta työelämässä annettua lakia, jollei tässä laissa tai muualla toisin säädetä. Lakia sovellettaessa toimenpiteen järjestäjä rinnastetaan työnantajaan ja toimenpiteeseen osallistuva työntekijään. Työmarkkinatoimenpiteissä sovelletaan, mitä mainitun lain 2 luvun 3 §:ssä, 4 §:n 1 ja 2 momentissa, 5 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 3 luvun 6 §:ssä, 7 §:n 1–3 momentissa, 9 ja 10 §:ssä, 4 luvun 14 ja 15 §:ssä, 5 ja 6 luvussa sekä 7 luvun 21 §:n 2 momentissa, 22 ja 24 §:ssä säädetään.

Rangaistus yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain rikkomisesta säädetään yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain 24 §:ssä.

3 a § (30.4.2010/312)**Viittaukset rangaistussäännöksiin**

Rangaistus henkilörekisteririkoksesta, tietomurrosta, salakatselusta, salakuuntelusta, viestintäsalaisuuden loukkauksesta, salassapitorikoksesta ja virkarikoksista säädetään rikoslaissa.

4 §**Sopimus työmarkkinatoimenpiteestä**

Työvoimatoimisto, työmarkkinatoimenpiteen järjestäjä ja henkilöasiakas tekevät työmarkkinatoimenpiteestä määräaikaisen kirjallisen sopimuksen, josta tulee käydä ilmi:

- 1) toimenpiteen suoritus aika ja -paikka;
- 2) toimenpiteen päivittäinen kesto, joka voi olla enintään kahdeksan ja vähintään neljä tuntia;

- 3) toimenpiteen viikoittainen kesto, joka voi olla enintään viisi päivää;
- 4) tehtävät, joita työnhakija suorittaa toimenpiteen aikana;
- 5) yhteyshenkilö työpaikalla.

Työvoimatoimisto voi lisäksi asettaa sopimuksessa työmarkkinatoimenpiteen järjestäjälle toimenpiteen toteuttamisen tai siihen osallistuvan kannalta tarpeellisia ehtoja. Työkokeilua koskevaan sopimukseen on otettava ehto, jonka mukaan kokeilun järjestäjän tulee antaa työvoimatoimistolle lausunto 1 §:n 2 momentissa tarkoitetuista seikoista. Työelämävalmennusta koskevaan sopimukseen on otettava ehto, jonka mukaan valmennuksen järjestäjän tulee osallistua työnhakijan ammattitaidon ja osaamisen sekä niiden kehittymisen arviointiin.

Työvoimatoimiston on ilmoitettava työmarkkinatoimenpidettä koskevasta sopimuksesta luottamusmiehelle tai muulle henkilölle, joka edustaa toimenpiteen järjestäjän palveluksessa olevia työntekijöitä. Työvoimatoimisto saa tällöin salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa henkilöasiakkaan nimen sekä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot.

5 § (30.4.2010/312)

Sopimuksen enimmäiskesto

Työ- ja elinkeinotoimisto voi tehdä työmarkkinatoimenpidettä koskevan sopimuksen siksi ajaksi, jonka toimenpiteen tavoitteena olevan työmarkkinavalmiuksien edistämisen arvioidaan kestävän. Sopimuksen tai sopimusten yhteenlaskettu kesto ei kuitenkaan saa ylittää:

- 1) saman järjestäjän toimenpiteessä kuutta kuukautta;
- 2) työelämävalmennuksessa ja työharjoittelussa 12 kuukautta.

Työelämävalmennuksen enimmäiskeston laskenta aloitetaan uudelleen alusta, kun henkilö on ollut enimmäiskeston täyttyttyä yhdenjaksoisesti työttömänä vähintään 12 kuukautta. Työharjoittelun enimmäiskeston laskenta aloitetaan uudelleen alusta, kun henkilö on ollut enimmäiskeston täyttyttyä yhdenjaksoisesti työttömänä vähintään kolme kuukautta.

III OSA

MUUT TUET, AVUSTUKSET JA ETUUDET

9 luku (22.12.2009/1198)

Työttömyysetuudella tuettu työnhakijan omaehtoinen opiskelu

1 § (22.12.2009/1198)

Opiskelun tukemisen tarkoitus

Tukemalla työnhakijan omaehtoista opiskelua parannetaan aikuisväestön ammattitaitoa ja mahdollisuuksia saada työtä tai säilyttää työpaikka sekä turvataan ammattitaitoisen työvoiman saantia.

2 § (22.12.2009/1198)

Yleiset edellytykset ja etuudet

Työnhakijalla, joka on täyttänyt 25 vuotta ja joka opiskelee omaehtoisessa koulutuksessa, on oikeus työttömyysetuuteen työttömyysturvalaissa säädetyin edellytyksin, jos:

- 1) työnhakijalla on työ- ja elinkeinotoimiston toteama koulutustarve ja toimisto arvioi, että omaehtoisen opiskelun tukeminen on työvoimapolitiittisesti tarkoituksenmukaisin keino parantaa työnhakijan ammattitaitoa ja mahdollisuuksia saada työtä tai säilyttää työpaikkansa;
- 2) opiskelun katsotaan olennaisesti parantavan mahdollisuuksia työllistyä avoimille työmarkkinoille;
- 3) opiskelusta on sovittu työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa 4 §:ssä säädetyllä tavalla; ja (30.4.2010/312)
- 4) muut tässä luvussa säädetyt edellytykset täyttyvät.

Oikeudesta opiskelun ajalta maksettavaan ylläpitokorvaukseen säädetään 10 luvussa.

3 § (22.12.2009/1198)

Opintoja koskevat edellytykset

Tässä luvussa säädettyä sovelletaan opintoihin, joita pidetään työttömyysturvalain 2 luvun 6 §:n 2 momentin perusteella päätoimisinä ja:

- 1) joista säädetään ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998), ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998), ammattikorkeakoululaissa (351/2003) tai yliopistolaissa (558/2009) ja jotka johtavat ammatilliseen perustutkintoon, ammattitutkintoon, erikoisammattitutkintoon tai yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa suoritettavaan alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon taikka joiden tavoitteena on mainittujen tutkintojen osien suorittaminen sekä mainittujen lakien mukainen lisä- ja täydennyskoulutus ja avoin yliopisto- ja ammattikorkeakouluopetus;
- 2) jotka ovat muuta Suomessa järjestettyä tai Suomessa toimivan koulutuspalvelujen tuottajan ulkomailta järjestämää ammatillisesti suuntautunutta koulutusta;
- 3) joista säädetään perusopetuslaissa (628/1998) tai lukiolaissa (629/1998), jos koulutuksen puuttuminen on ammatillisen kehittymisen esteenä; tai
- 4) joista säädetään vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa (632/1998), jos koulutus on ammatillista osaamista ja pätevyyttä lisäävää ja opinnoista esitetään koulutus- tai opintosuunnitelma.

Ellei erityisestä syystä muuta johdu, tässä luvussa säädettyä sovelletaan yliopistossa suoritettavan alemman tai ylempään korkeakoulututkinnon opiskeluun vain, jos kyse on työnhakijan aiemmin harjoittamista opinnoista, joiden todisteellisesta keskeytymisestä on vähintään yksi vuosi.

Tässä luvussa säädettyä sovelletaan työnhakijan aiemmin harjoittamiin opintoihin vain, jos opintojen todisteellisesta keskeytymisestä on vähintään yksi vuosi. Rajoitus ei koske työsuhteen aikana aloitettuja opintoja.

Tässä luvussa säädettyä sovelletaan muiden edellytysten täytyessä myös 1 momentin 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuja opintoja vastaaviin opintoihin Ahvenanmaalla.

4 § (30.4.2010/312)

Sopiminen opiskelusta työllistymissuunnitelmassa

Tuettavasta opiskelusta on sovittava työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa ennen opintojen aloittamista.

Tuettavasta opiskelusta voidaan sopia työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa opintojen alkamisen jälkeen, jos siihen on painava syy tai jos työnhakija on aloittanut opinnot työsuhteen aikana.

5 § (22.12.2009/1198)

Tukiaika

Opiskelua voidaan tukea tässä luvussa tarkoitettulla tavalla opintojen muodostamaa kokonaisuutta kohti enintään 24 kuukauden ajan.

Jos työnhakija esittää työ- ja elinkeinotoimistolle koulutuspalvelujen tuottajan antaman selvityksen opintojen tilapäisestä keskeyttämisestä ja keskeyttämiseen on pätevä syy, 1 momentin mukainen enimmäisaika ei kulu keskeytysaikana. Selvitys on esitettävä työ- ja elinkeinotoimistolle viipymättä keskeytyksen alkamisen jälkeen.

6 § (22.12.2009/1198)

Työnhakijan velvollisuudet

Työnhakijan on osallistuttava säännöllisesti koulutus- tai opintosuunnitelman mukaiseen opetukseen.

Työttömyysetuuden saamisen edellytyksenä on, että työnhakija etenee opinnoissaan. Korkeakouluopintojen katsotaan etenevän riittävästi, jos työnhakija saa tutkintoonsa kuuluvia opintosuorituksia keskimäärin 5,5 opintopistettä opiskelukuukautta kohti. Muiden opintojen osalta edellytetään, että opinnot etenevät koulutus- tai opintosuunnitelmassa tarkoitetulla tavalla.

7 § (22.12.2009/1198)

Opintojen seuranta ja keskeytyminen

Työ- ja elinkeinotoimisto seuraa työnhakijan opintojen etenemistä työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa sovitulla tavalla. (30.4.2010/312)

Jos työnhakija ei etene opinnoissaan riittävästi tai laiminlyö ilmoittaa työ- ja elinkeinotoimistolle opintojen etenemisestä työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa sovitulla tavalla, työ- ja elinkeinotoimisto päättää, ettei työnhakijan omaehtoista opiskelua voida enää tukea työttömyysetuudella. Oikeus työttömyysetuuteen lakkaa tällöin ajankohdasta, josta työnhakijan opintojen ei voida katsoa edenneen riittävästi tai jona työnhakijan olisi tullut ilmoittaa työ- ja elinkeinotoimistolle opintojen etenemisestä. (30.4.2010/312)

Jos työnhakija on ollut poissa ilman hyväksyttävää syytä koulutus- tai opintosuunnitelman mukaisesta koulutuksesta siten, ettei hän ilmeisesti kykene hyväksyttävästi suoriutumaan suunnitelman mukaisista opinnoista, tai jos hän on muuten olennaisesti laiminlyönyt opintojaan, oikeus työttömyysetuuteen lakkaa poissaolon tai laiminlyönnin alkamisen ajankohdasta.

Ennen 2 ja 3 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä työnhakijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

8 § (22.12.2009/1198)

Työnhakijan tietojenantovelvollisuus

Työnhakijan on esitettävä työ- ja elinkeinotoimistolle koulutuspalvelujen tuottajan todistus opiskelijaksi hyväksymisestä, opintojen aloittamisesta ja opintojen aikaisista lomajaksoista.

Lisäksi työnhakijan on esitettävä työ- ja elinkeinotoimistolle tarpeellinen selvitys opintojensa etenemisestä.

Työnhakijan on ilmoitettava työ- ja elinkeinotoimistolle opintojensa 5 §:n 2 momentissa tarkoitetusta tilapäisestä keskeytymisestä ja opintojensa päättymisestä.

9 § (22.12.2009/1198)

Koulutuspalvelujen tuottajan tietojenantovelvollisuus

Koulutuspalvelujen tuottajan on annettava opiskelijalle todistus opiskelijaksi hyväksymisestä, opintojen aloittamisesta, opintojen aikaisista lomajaksoista, opintojen etenemisestä ja opintojen tilapäisestä keskeyttämisestä.

Koulutuspalvelujen tuottajan on viipymättä ilmoitettava työ- ja elinkeinotoimistolle opintojen päättymisestä ja 7 §:n 3 momentissa tarkoitetuista seikoista.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun velvollisuuden toteuttamiseksi työ- ja elinkeinotoimisto toimittaa koulutuspalvelujen tuottajille niiden opiskelijoiden nimet ja henkilötunnukset, joiden opinnot on katsottu tässä luvussa tarkoitetuksi opiskeluksi.

10 luku

Ylläpitokustannusten korvaaminen

1 § (1.12.2006/1062)

Liikkuvuusavustus

Alueellisen liikkuvuuden tukemiseksi työttömälle tai työttömyysuhan alaiselle työnhakijalle voidaan myöntää liikkuvuusavustusta.

Liikkuvuusavustusta voidaan myöntää matkakustannusten korvaukseksi, jos työnhakija hakee tai siirtyy tööhön töyssäkävntialueensa ulkopuolelle. Liikkuvuusavustusta matkakustannusten korvaukseksi voidaan

työn työvoimapolitiikkaa edustavien ammattiliittojen ja työvoimapolitiikkaa edustavien ammattiliittojen korvausta voidaan myöntää myös koululaiselle ja opiskelijalle oppilaitoksen loma-aikana tapahtuvaa työtä varten.

Liikkuvuusavustusta voidaan myöntää muuttokustannusten korvaukseksi enintään 700 euroa, jos työnhakija siirtyy työhön työssäkäyntialueensa ulkopuolelle ja:

- 1) hän kuuluu 5 a luvun 2 §:n mukaisesti muutosturvan piiriin; tai (30.4.2010/312)
- 2) hän työttömänä ollessaan saa työmarkkinatukea tai hänellä ei ole oikeutta työmarkkinatukeen työttömyysturvalain 10 luvun 2 §:n 3 momentissa mainittujen seikkojen, työmarkkinatukihakemuksen myöhästymisen tai työttömyysturvalain 4 luvussa tarkoitetun etuuden sovittelun tai vähentämisen takia.

(22.12.2009/1198)

Liikkuvuusavustuksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

2 §

Etuudet ennen koulutuksen alkua

Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen hakeutuvalla voidaan myöntää korvausta matka- ja muista ylläpitokustannuksista. Koulutuksen opiskelijavalintatilaisuudet ja valintamenettelyyn liittyvät soveltuvuskokeet ovat työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen hakeutuvalla maksuttomia.

Ammatinvalinta- ja urasuunnittelupalveluita saavalle, vajaakuntoiselle tai vaikeasti työllistettävälle, joka hakeutuu omaehtoiseen koulutukseen, voidaan myöntää korvausta oppilaitoksen tutustumiskäynneistä aiheutuneista ylläpitokustannuksista.

Etuuksista ennen koulutuksen alkua säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

3 § (30.12.2010/1387)

Oikeus ylläpitokorvaukseen

Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen ja 9 luvussa tarkoitettuihin omaehtoiisiin opintoihin sekä kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa tarkoitettuihin omaehtoiisiin opintoihin osallistumisesta aiheutuvien matka- ja muiden ylläpitokustannusten korvauksena työnhakijalla on oikeus saada ylläpitokorvausta 9 euroa päivältä.

Jos työnhakija osallistuu työssäkäyntialueensa ulkopuolella järjestettävään työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen, 9 luvussa tarkoitettuihin omaehtoiisiin opintoihin tai kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa tarkoitettuihin omaehtoiisiin opintoihin, maksetaan ylläpitokorvaus korotettuna 18 euroon päivältä. Korotettuna maksettavaan ylläpitokorvaukseen on oikeus myös työnhakijalla:

- 1) joka osallistuu työssäkäyntialueellaan kotikuntansa ulkopuolella järjestettävään koulutukseen;
- 2) jolle koulutukseen osallistumisesta aiheutuu majoituskustannuksia; ja
- 3) joka esittää vuokrasopimuksen tai muun luotettavan selvityksen majoituksesta aiheutuvista kustannuksista.

Oikeus osallistumispäiviltä maksettavaan ylläpitokorvaukseen 1 ja 2 momentin mukaisesti on myös:

- 1) 8 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun työmarkkinatoimenpiteeseen osallistuvalla työttömyysetuuden saajalla;
- 2) työvoimaviranomaisen järjestämään tai hankkimaan ryhmäpalveluna toteutettavaan vähintään 5 ja enintään 20 päivää kestäväan työnhakuvalmennukseen osallistuvalla työnhakijalla, joka saa työttömyysetuutta tai jolla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen työttömyysturvalain 10 luvun 2 §:n 3 momentissa mainittujen seikkojen tai työttömyysturvalain 4 luvussa tarkoitetun etuuden vähentämisen takia.

Oikeuden saada ylläpitokorvausta työharjoitteluun osallistumispäiviltä edellytyksenä on lisäksi, että työharjoitteluun osallistuvan oikeus työttömyyspäivärahaan on päättynyt enimmäisajan johdosta tai että hän on saanut työttömyytensä perusteella työmarkkinatukea vähintään 500 päivältä.

4 §

Oikeus ylläpitokorvaukseen ulkomailla järjestettävässä työvoimapolitiittisessa aikuiskoulutuksessa

Poiketen 3 §:n 1 ja 2 momentista ulkomailla järjestettävään työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvalla opiskelijalla on oikeus saada koulutusaikaisten ylläpito- ja majoituskustannusten korvauksena 50 prosenttia päivärahasta, joka suoritetaan valtion virkamiehille asianomaisessa maassa tehdyn virkamatkan matkakustannusten korvauksena. Ylläpitokorvauksen määrästä ja majoituskustannusten korvaamisesta Pohjoiskalotin koulutussäätiön järjestämään koulutukseen osallistuvalla opiskelijalle säädetään kuitenkin valtioneuvoston asetuksella.

5 § (22.12.2009/1198)

Ylläpitokorvauksen rajoitukset

Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen tai 9 luvussa tarkoitettuihin omaehtoisiin opintoihin osallistuvalla työnhakijalla, joka ei saa työttömyysetuutta, ei ole oikeutta ylläpitokorvaukseen.

Työnhakijalle ei makseta ylläpitokorvausta lomajaksoilta koulutusaikana. Etuus maksetaan kuitenkin siltä ajalta, jona työnhakija lomajakson aikana osallistuu koulutukseen kuuluvaan työssä oppimiseen tai harjoitteluun, jollei 1 momentista muuta johdu.

6 §

Harkinnanvarainen ylläpitokorvaus

Työ- ja elinkeinotoimisto voi noudattaen, mitä 3 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään työnhakijan ylläpitokorvauksen määrästä ja myöntämisedellytyksistä, myöntää ylläpitokorvausta osallistumispäiviltä:

- 1) työpaikalla järjestettävään työkokeiluun osallistuvalla, joka ei saa työttömyysetuutta;
- 2) 3 luvun 1 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettuun ryhmäpalveluna toteutettavaan julkista työvoimapalvelua täydentävään palveluun osallistuvalla työnhakijalle, jos palvelun kesto on vähintään 5 päivää ja enintään 20 päivää.

(22.12.2009/1198)

Korotettu ylläpitokorvaus voidaan kuitenkin myöntää työpaikalla työkokeiluun osallistuvalla vajaakuntoiselle, vaikka työkokeilupaiikka sijaittisi hänen työssäkäyntialueellaan.

Harkinnanvaraisesta ylläpitokorvauksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

7 §

Ylläpitokorvauksen korvauspäivät

Ylläpitokorvausta ja harkinnanvaraista ylläpitokorvausta maksetaan enintään viideltä päivältä kalenteriviikossa. Ulkomailla työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvalla voidaan ylläpitokorvausta maksaa enintään seitsemältä päivältä kalenteriviikossa. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin etuuksiin oikeuttavista korvauspäivistä.

IV OSA

TOIMEENPANO, MUUTOKSENHAKU JA VOIMAANTULOJA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

11 luku

Toimeenpanoon liittyvä yhteistyö

1 §

Viranomaisyhteistyö

Työvoima-, sosiaali-, terveydenhuolto- sekä opetusviranomaisten tulee olla keskenään yhteistyössä julkista työvoimapalvelua järjestettäessä ja siihen liittyviä toimenpiteitä toteutettaessa siten kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään.

Vajaakuntoisten palvelujen järjestämisessä on lisäksi noudatettava, mitä kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetussa laissa ([497/2003](#)) säädetään. ([21.11.2003/944](#))

2§**Työvoimaviranomaisen, työmarkkinajärjestöjen ja muiden sidosryhmien yhteistyö**

Julkisen työvoimapalvelun toimeenpanon ja siihen liittyvän suunnittelu- ja kehittämistoiminnan tulee tapahtua yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen sekä kuntia edustavien samoin kuin muiden asianomaisten järjestöjen kanssa. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin yhteistyön järjestämisestä ja yhteistyötä varten asetettavista toimielimistä.

Paikallista yhteistyötä varten työ- ja elinkeinotoimiston yhteydessä toimii työllisyyden edistämistoimikunta (*te-toimikunta*). (19.12.2008/1052)

3§ (19.12.2008/1052)**Työllisyyden edistämistoimikunnan asettaminen ja tehtävät**

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusasettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan te-toimikunnan, jonka tehtävänä on seurata ja ennakoida työmarkkinoilla tapahtuvia muutoksia ja suunnitella muutosten johdosta tarvittavia toimenpiteitä ja näin edistää työvoiman saatavuuden turvaamista ja työllisyyden paranemista. Lisäksi te-toimikunnan tehtävänä on seurata julkisen työvoimapalvelun toimeenpanoa sekä tarvittaessa tehdä esityksiä sen kehittämiseksi. (22.12.2009/1526)

Te-toimikunnan puheenjohtajana on työ- ja elinkeinotoimiston johtaja. Varapuheenjohtajiksi nimetään enintään kaksi muuta työ- ja elinkeinotoimiston virkamiestä. Te-toimikuntaan nimitetään enintään yhdeksän muuta jäsentä ja kullekin heistä henkilökohtainen varajäsen. Kuusi jäsentä, joista puolet edustaa työnantajia ja yrittäjiä ja puolet työntekijöitä, sekä heidän varajäsenensä nimetään keskeisten työelämän järjestöjen ja yksi jäsen ja hänen varajäsenensä alueen kuntien esityksestä. Enintään kaksi alueen muita keskeisiä toimijoita edustavaa jäsentä ja heidän varajäsenensä nimetään työ- ja elinkeinotoimiston esityksestä. Te-toimikunnalla on lisäksi työ- ja elinkeinotoimiston määräämä sihteeri. Te-toimikunta voi käyttää apunaan asiantuntijoita.

Te-toimikunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet muista jäsenistä on saapuvilla. Jos te-toimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat ovat esteellisiä käsittelemään asiaa, asian käsittelyn ajan puheenjohtajana toimii te-toimikunnan keskuudestaan valitsema muu jäsen. Te-toimikunnan päätökseksi tulee se mielipide, jota jäsenten enemmistö kannattaa. Äänten mennessä tasan tulee päätökseksi se mielipide, jota kokouksen puheenjohtaja kannattaa.

Te-toimikunnan työttömyysetuuden työvoimapoliittisiin edellytyksiin liittyvistä tehtävistä säädetään työttömyysturvalaissa (1290/2002). Työttömyysturvalain 11 luvun 4 §:n 5 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettuja asioita käsitellessään te-toimikunta toimii jaostona. Jaostoon kuuluu te-toimikunnan puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lisäksi yksi työnantajia ja yksi työntekijöitä edustava jäsen. Jaosto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja muut jäsenet ovat saapuvilla. Jaoston kannaksi tulee se mielipide, jota jäsenten enemmistö kannattaa. Jos jaoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat esteellisiä käsittelemään asiaa, asian käsittely siirretään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen määräämälle toisen työ- ja elinkeinotoimiston yhteydessä toimivalle te-toimikunnalle. (22.12.2009/1526)

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin te-toimikunnan 1 momentissa tarkoitetuista tehtävistä sekä kokouspalkkioista ja kustannusten korvaamisesta.

4§**Seutukuntayhteistyö**

Työvoimatoimisto osallistuu paikallisten toimijoiden yhteistyöhön ja paikalliseen aloitteellisuuteen perustuvaan seutukuntayhteistyöhön.

Yhtäläisen julkisen työvoimapalvelun tarjonnan turvaamiseksi maan eri alueilla ja paikallisen yhteistyön tukemiseksi työministeriö voi työvoimatoimistojen toiminta-alueesta ja toimivallasta riippumatta päättää, että alueiden kehittämislain (602/2002) 38 §:n 1 momentissa tarkoitetun seutukuntajaon pohjalta erikseen nimetty työvoimatoimisto päättää seutukunnan alueen muiden toimistojen sijasta julkisen työvoimapalvelun toimeenpanosta. Työministeriö vahvistaa samalla seutukunnan työvoimatoimistojen välisen tarkemman tehtäväjaon.

Alueiden kehittämisL 602/2002 on kumottu L:lla alueiden kehittämisestä 1651/2009.

5 §

Yhteistyö yksityisten työvoimapalveluiden kanssa ja niiden valvonta

Yhteistyön edistämiseksi yksityisten työvoimapalvelujen kanssa työvoimaviranomaisten on yhdessä työsuojeluviranomaisten kanssa seurattava yksityisten työvoimapalvelujen kehitystä. Tässä tarkoituksessa on pyydettävä määrätyn väliajoin palvelujen tarjoajilta tai näitä edustavalta yhteisöltä yksityisiä työvoimapalveluja koskevia tietoja, jotka palveluja tarjoavien on annettava. Tietojen salassapidosta ja käsittelemisestä luottamuksellisina säädetään erikseen. Annettavista tiedoista, tietojen toimittamisesta ja julkaisemisesta sekä yhteistyötä ja valvontaa koskevien kysymysten käsittelystä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua tietojenantovelvollisuutta ja 4 luvun 8 §:ssä tarkoitettua lain soveltamista yksityisiin työvoimapalveluihin valvovat työsuojeluviranomaiset siten kuin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006) säädetään. (20.1.2006/47)

6 §

Tiedonsaanti

Työvoimaviranomaisella on oikeus saada maksutta:

- 1) muilta valtion viranomaisilta sekä kunnilta ja kuntayhtymiltä julkisen työvoimapalvelun toimeenpanossa ja kehittämisessä välttämättömiä tietoja;
- 2) Kansaneläkelaitokselta, työttömyyskassoilta ja koulutuspalvelujen tuottajilta opintososiaalisia etuuksia koskevassa valvonnassa ja niiden kehittämisessä välttämättömiä tietoja.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöllä on työvoimaviranomaista vastaava oikeus saada 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja.

7 § (17.6.2011/763)

Työnantajan tiedonsaantioikeus

Työnantajalla on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta työ- ja elinkeinotoimistolta työsopimuslain 6 luvun 6 §:ssä ja merityösopimuslain 7 luvun 9 §:ssä säädetyn velvollisuuden täyttämiseksi tieto siitä, onko työnantajan yksilöimä henkilö työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa.

12 luku

Tukien, avustusten ja etuuksien toimeenpanoa koskevat säännökset

1 §

Valtionavustuslain soveltaminen

Työvoimaviranomaisen myöntäessä, maksaessa ja periessä takaisin tämän lain mukaista tukea, avustusta tai etuutta on voimassa, mitä valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Työvoimaviranomaisen myöntäessä tukea, avustusta tai etuutta henkilöasiakkaan toimeentulon turvaamiseksi tai korvauksena hänelle aiheutuvista matka- tai muista ylläpitokustannuksista ei sovelleta valtionavustuslain 11 §:n 4 ja 5 momenttia päätökseen merkittävistä asioista, 15–18 §:ää valtionapuviranomaisen valvontatehtävästä, tarkastusoikeudesta, tarkastustehtävästä ja virka-avusta, eikä 24 ja 25 §:ää korosta ja viivästyskorosta.

2 §

Eräät työvoimaviranomaisen myöntämiä tukia, etuuksia tai avustuksia koskevat säännökset

Työ- ja elinkeinotoimiston myöntämät tuet, avustukset ja etuudet maksaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, joka niitä takaisin perittäessä toimii valtionavustuslaissa tarkoitettuna valtionapuviranomaisena. (22.12.2009/1526)

Jos 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua tukea, avustusta tai etuutta on päätetty periä takaisin, on kuitattava

Jos 1 ja 2 momentissa tarkoitettua tukea, avustusta tai etuutta on päätetty peria takaisin, on kuitattaessa takaisin perittäväksi päätetty määrä työvoimaviranomaisen myöhemmin maksamasta etuudesta noudatettava, mitä ulosottolaissa (37/1895) säädetään palkan ulosmittauksen suojaosuudesta. Henkilöasiakkaan suostumuksella kuittaus voidaan kuitenkin tehdä suurempana.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tukien, etuuksien ja avustusten hakemis-, myöntämis-, osoittamis- ja maksamismenettelystä sekä työvoimaviranomaisten keskinäisestä tehtävänjaosta.

UlosottoL. 37/1895 on kumottu L:lla 705/2007, ks. Ulosottokaari 705/2007 4 luku 48–53 §.

3 § (22.12.2009/1198)

Ylläpitokorvausten myöntäminen ja maksaminen

Peruspäivärahan tai työmarkkinatuen saajalle maksettavaa 10 luvun 3 §:ssä tarkoitettua ylläpitokorvausta haetaan Kansaneläkelaitokselta. Ansiopäivärahan saajalle maksettavaa 10 luvun 3 §:ssä tarkoitettua ylläpitokorvausta haetaan siltä työttömyyskassalta, jonka jäsen hakija on.

Jos työnhakijalle ei makseta työttömyysetuutta, 3 §:n 3 momentin 2 kohdan mukaista ylläpitokorvausta haetaan Kansaneläkelaitokselta tai asianomaiselta työttömyyskassalta sen mukaan, mistä työnhakijan tulisi hakea työttömyysetuutta, jos hänellä olisi siihen oikeus.

Ylläpitokorvauksen maksaminen lakkautetaan siitä päivästä, jona työnhakija on keskeyttänyt työvoimapolittisen aikuiskoulutuksen, 9 luvussa tarkoitetun omaehtoisen opiskelun, 8 luvun 1 §:ssä tarkoitetun työmarkkinatoimenpiteen tai työnhakuvalmennuksen. Ylläpitokorvauksen maksaminen lakkautetaan myös, jos koulutus on päätetty keskeyttää. Ylläpitokorvausta saavan ja työ- ja elinkeinotoimiston on viipymättä ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle tai työttömyyskassalle keskeyttämisestä tai keskeyttämisestä.

Työ- ja elinkeinotoimiston muusta tietojenantovelvollisuudesta sekä ilmoitusten ja tietojen toimittamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

4 § (22.12.2009/1198)

Työttömyysturvalain ja työttömyyskassalain soveltaminen

Ylläpitokorvauksen hakemisesta, velvollisuudesta tietojen antamiseen, etuutta koskevasta päätöksestä, etuuden epäämisestä myöhästyneen hakemuksen johdosta, maksamistavasta, maksamisen väliaikaisesta keskeyttämisestä tai vähentämisestä, maksamisesta muulle kuin opiskelijalle, takaisinperinnästä, takaisinperintäsaatavan vanhentumisesta, kuittaamisesta, siirtämisestä muulle henkilölle, oikaisemisesta, virheen korjaamisesta, tietojen saamisesta ja luovuttamisesta sekä avoliitosta ja erillään asumisesta on voimassa, mitä työttömyysetuuksista säädetään työttömyysturvalaissa ja työttömyyskassalaissa (603/1984), jollei tässä laissa toisin säädetä.

Ylläpitokorvauksen ulosmittauksesta on voimassa, mitä työttömyysturvalaissa säädetään peruspäivärahan ulosmittauksesta.

5 § (22.12.2009/1198)

Ylläpitokorvauksen maksaminen ilman päätöstä

Jos Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa maksaa työttömyysturvalain 11 luvun 8 §:ssä säädetyllä tavalla työttömyysetuutta ilman päätöstä ja työttömyysetuuden saajalla on oikeus saada ylläpitokorvausta, Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa voi vastaavasti maksaa myös sen ilman päätöstä. Ylläpitokorvaus maksetaan tällöin täysimääräisenä.

6 §

Maksamistapa

Työvoimaviranomaisen myöntämä tämän lain mukainen tuki, avustus tai etuus maksetaan siihen oikeutetun ilmoittamalle tilille Suomessa toimivaan rahalaitokseen. Yksityiselle henkilölle tuki, avustus tai etuus voidaan maksaa muullakin tavalla, jos tilille maksaminen ei ole mahdollista tai jos henkilö esittää työvoimaviranomaisen hyväksymän erityisen syyn.

7 § (22.12.2009/1198)

7 § on kumottu L:lla 22.12.2009/1198.

13 luku

Muutoksenhaku

1 §

Muutoksenhaku työvoimaviranomaisen etuuspäätökseen

Työ- ja elinkeinoministeriön, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai työ- ja elinkeinotoimiston muuhun kuin 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun päätökseen, joka koskee tämän lain mukaista tukea, avustusta tai etuutta, ei saa hakea valittamalla muutosta. (22.12.2009/1526)

Asianosainen saa hakea 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään päätöksen tehneelle viranomaiselle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Poiketen 2 momentista oikaisua ei saa hakea:

- 1) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen, joka koskee työllisyysmäärärahan osoittamista valtion virastolle tai laitokselle investointiin myönnettäväksi valtionavun hakijalle;
- 2) työ- ja elinkeinotoimiston päätökseen, joka koskee työllistämistuen myöntämistä tai sijoitusta valtion työtehtäviin.

(22.12.2009/1526)

Edellä tarkoitettujen päätösten tiedoksiintoon sovelletaan, mitä valtionavustuslain 33 §:ssä säädetään.

2 § (22.12.2009/1198)

Muutoksenhaku ylläpitokorvauksia koskevaan päätökseen

Noudattaen, mitä työttömyysturvalaissa ja työttömyyskassalaissa säädetään muutoksenhausta työttömyysetuuksia koskevaan päätökseen, valittamalla saa hakea muutosta:

- 1) Kansaneläkelaitoksen ja työttömyyskassan päätökseen, joka koskee ylläpitokorvausta;
- 2) työ- ja elinkeinotoimiston päätökseen, joka koskee 10 luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettua etuutta ennen koulutuksen alkua;
- 3) työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätökseen, joka koskee 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua etuutta.

Työ- ja elinkeinotoimiston päätöstä koskeva valituskirjelmä on kuitenkin toimitettava työttömyysturvalain 12 luvun 1 §:n 2 momentissa mainitussa ajassa asianomaiseen työ- ja elinkeinotoimistoon.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen päätösten poistamiseen sovelletaan, mitä työttömyysturvalain 12 luvun 7 §:ssä säädetään työttömyysetuutta koskevan päätöksen poistamisesta.

Ylläpitokorvausta ja ennen koulutuksen alkua maksettavaa etuutta koskevaan asiaan ei sovelleta, mitä työttömyysturvalaissa säädetään työttömyysturva-asiamiehen tehtävistä ja toimivallasta.

3 § (30.4.2010/312)

Muutoksenhaku työnantajapalvelujen epäämistä ja työnantajan rahoitusvastuuta koskevaan päätökseen

Työ- ja elinkeinotoimiston 4 luvun 7 §:n 3 momentissa ja 5 a luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Työ- ja elinkeinotoimiston päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on

lainvoimaiseen päätökseen ratkaistu tai valitusviranomaisen näinvalittamattomien osien nojalla toisin määrää.

4 § (21.11.2003/944)

Muutoksenhaku koulutuksen keskeyttämistä koskevaan päätökseen

Koulutuspalvelujen tuottajan tai työvoimaviranomaisen 6 luvun 9 §:ssä tarkoitettuun työvoimapoliittisen aikuiskoulutuksen keskeyttämistä koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Valitukseen koulutuspalvelujen tuottajan päätöksestä sovelletaan, mitä muutoksenhausta valtioneuvoston alaisen viranomaisen päätökseen säädetään.

5 §

Muutoksenhaku valtiokonttorin päätökseen

Valtiokonttorin 6 luvun 14 §:n nojalla tekemään päätökseen tapaturman tai ammattitaudin korvaamisesta haetaan muutosta siten kuin tapaturmavakuutuslain 5 luvussa säädetään.

6 § (22.12.2009/1526)

Muutoksenhakuoikeuden rajoitukset

Jollei edellä tai erikseen lailla toisin säädetä, valittamalla ei saa hakea muutosta:

- 1) tässä laissa tarkoitetun palvelun tarjoamista tai hankkimista koskevaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai työ- ja elinkeinotoimiston päätökseen;
- 2) työvoimapoliittista aikuiskoulutusta koskevaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai työ- ja elinkeinotoimiston päätökseen.

14 luku

Voimaantulosäännökset

1 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Lain 9 luvun 2 §:n 2 momenttia sovelletaan siltä osin kuin siinä viitataan työttömyysturvalain 6 luvun 3 §:ssä tarkoitettuun korotettuun ansio-osaan sellaiseen koulutustukeen, joka myönnetään tämän lain voimaantulon jälkeen alkavaan koulutukseen.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2 §

Kumottavat säännökset

Tällä lailla kumotaan niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen:

- 1) 26 päivänä marraskuuta 1993 annettu työvoimapalvelulaki ([1005/1993](#));
- 2) työvoimapoliittisesta aikuiskoulutuksesta 3 päivänä elokuuta 1990 annettu laki ([763/1990](#));
- 3) 13 päivänä maaliskuuta 1987 annettu työllisyyslaki ([275/1987](#)).

3 §

Siirtymäsäännökset

Työvoimapoliittisen aikuiskoulutuksen koulutustuen sekä Kansaneläkelaitoksen ja työttömyyskassan maksamien ylläpitokorvausten rahoitukseen sovelletaan vuonna 2003 työvoimapoliittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 30 §:ää ja sen nojalla annettuja säännöksiä, sellaisina kuin ne ovat tämän lain tullessa voimaan.

Jos koulutuksen järjestäjä saa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annetun lain ([1393/2001](#)) perusteella valtionavustusta

maksullisena palvelutoimintana järjestettävään koulutukseen, hankittaessa työvoimapolitiittista aikuiskoulutusta tällaiselta koulutuspalvelujen tuottajalta otetaan koulutuksen hintaa määriteltäessä vähennyksenä huomioon mainitussa lainkohdassa säädettyä valtionavustusta vastaava osuus työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen hankintakustannuksista vuosina 2003 ja 2004.

4 §

Soveltamissäännös

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä viitataan työvoimapolitiittiseen työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annettuun lakiin tai työllisyyslakiin tai niiden nojalla järjestettäviin tai hankittaviin palveluihin tai toimenpiteisiin taikka myönnettävään tukeen, avustukseen tai etuuteen, viittauksen on katsottava tarkoittavan tämän lain mukaisia vastaavia säännöksiä ja tämän lain mukaista vastaavaa palvelua, toimenpidettä, tukea, avustusta tai etuutta, jollei tästä laista muuta johdu.

HE 225/2002, TyVM 10/2002, EV 230/2002

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

14.11.2003/925:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Lakia sovelletaan ylläpitokorvauksiin, jotka kohdistuvat lain voimaantulon jälkeiseen aikaan.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 45/2003, TyVM 2/2003, EV 31/2003

21.11.2003/944:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Tällä lailla kumotaan työvoimapolitiittilain 10 ja 17 §:n muuttamisesta 13 päivänä kesäkuuta 2003 annettu laki (501/2003).

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 98/2003, TyVM 5/2003, EV 48/2003

30.12.2003/1352:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 132/2003, TyVM 9/2003, EV 130/2003

30.12.2003/1369:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

HE 141/2003, TyVM 8/2003, EV 122/2003

30.4.2004/306:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2004.

Ulkomaalaisen, jonka oikeus ansiotyöhön Suomessa määräytyy 22 päivänä helmikuuta 1991 annetun ulkomaalaislain (378/1991) mukaan, työnhakijaksi rekisteröintiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 44/2004, TyVM 3/2004, EV 49/2004

7.5.2004/364:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2004.

HE 158/2003, StVM 4/2004, EV 20/2004

3.12.2004/1050:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Lain 7 luvun 5 a § on voimassa 31 päivään joulukuuta 2007. Sen nojalla myönnettyä työllistämistukea voidaan kuitenkin maksaa enintään 31 päivään joulukuuta 2008. (19.10.2006/932)

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 169/2004, TyVM 14/2004, EV 155/2004

23.6.2005/458:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2005.

Lain 5 a luvun 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun 30 päivän määräajan laskeminen aloitetaan lain voimaantulosta, jos henkilön työsuhde on päättynyt ennen lain voimaantuloa mutta aikaisintaan 16 päivänä helmikuuta 2005. Jos henkilö on irtisanottu taloudellisella tai tuotannollisella perusteella, edellytetään lisäksi, että irtisanominen on toimitettu aikaisintaan 16 päivänä helmikuuta 2005.

Lain 9 luvun 2 §:n 2 momenttia sovelletaan työllistymisohjelmallisella korotetun koulutustuen osalta viran puolesta, jos koulutus alkaa lain tultua voimaan. Koulutukseen, joka on alkanut ennen lain voimaantuloa, kuitenkin aikaisintaan 16 päivänä helmikuuta 2005, ja joka jatkuu lain tultua voimaan, 9 luvun 2 §:n 2 momenttia sovelletaan työllistymisohjelmallisella korotetun koulutustuen osalta, jos opiskelija sitä Kansaneläkelaitokselta tai työttömyyskassalta kirjallisesti vaatii.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 48/2005, TyVM 6/2005, EV 79/2005

29.12.2005/1216:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin työllistämistukea tai yhdistelmätukea koskeviin päätöksiin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Lain 1 luvun 7 §:n 1 momentin 12 kohdassa ja 7 luvun 12 a §:n 2 momentissa tarkoitettuihin työmarkkinatuen maksupäiviin luetaan myös ennen lain voimaantuloa maksettu työmarkkinatuki. Sovellettaessa lain 7 luvun 9 §:n 3 momenttia ja 12 a §:n 2 momenttia aiempaan työllistämiseen palkkatuella rinnastetaan työllistäminen ennen lain voimaantuloa työnantajalle palkkauskustannuksiin myönnetyllä työllistämistuella tai yhdistelmätuella.

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä viitataan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaiseen työnantajalle myönnettävään työllistämistukeen tai yhdistelmätukeen, viittauksen on katsottava tarkoittavan tämän lain mukaista vastaavaa tukea, jollei tästä laista muuta johdu. Jos muussa laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä viitataan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen työttömyysturvalain 7 luvun 6 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun henkilöön, viittauksen on katsottava tarkoittavan myös tässä laissa tarkoitettua vaikeasti työllistyvää.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 164/2005, StVM 34/2005, EV 216/2005

20.1.2006/47:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2006.

HE 94/2005, TyVM 7/2005, EV 178/2005

8.6.2006/463:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 227/2005, StVM 9/2006, EV 41/2006

29.6.2006/547:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2006.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 45/2006, TyVM 5/2006, EV 62/2006

19.10.2006/932:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 92/2006, TyVM 8/2006, EV 103/2006

1.12.2006/1062:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 138/2006, TyVM 9/2006, EV 144/2006

8.12.2006/1095:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 182/2006, StVM 33/2006, EV 167/2006

30.3.2007/345:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2007.

HE 254/2006, TyVM 15/2006, EV 286/2006

13.4.2007/410:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2007.

Ennen lain voimaantuloa tehtyihin tukipäätöksiin sovelletaan tukea myönnettäessä voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 275/2006, TyVM 18/2006, EV 310/2006

13.4.2007/455:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2007.

HE 267/2006, TyVM 17/2006, EV 308/2006

7.12.2007/1177:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa tehtyihin starttirahapäätöksiin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 78/2007, TyVM 6/2007, EV 78/2007

21.12.2007/1285:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa tehtyihin tukipäätöksiin sovelletaan tukea myönnettäessä voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 126/2007, TyVM 7/2007, EV 102/2007

30.5.2008/367:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 21/2008, TyVM 2/2008, EV 41/2008

19.12.2008/909:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

HE 66/2008, TaVM 20/2008, EV 109/2008

19.12.2008/1052:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 165/2008, TyVM 11/2008, EV 156/2008

26.6.2009/464:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2009.

Lain 5 a luvun 2 §:n 1 momentin 4 kohtaa sovellettaessa otetaan huomioon 1 päivänä tammikuuta 2009 tai sen jälkeen annettu lomautusilmoitus. Mainitun lainkohdan 4 ja 5 kohtaa sovellettaessa otetaan huomioon toteutunut lomautus 1 päivästä tammikuuta 2009. Jos lomautusilmoitus on annettu tai työnhakija täyttää 5 a luvun 2 §:n 1 momentin 4 tai 5 kohdassa tarkoitetut edellytykset ennen lain voimaantuloa, edellytyksenä

työllistymisohjelman laatimiselle on lisäksi, että ohjelman laatimista pyydetään viimeistään 31 päivänä heinäkuuta 2009, jollei ohjelman laatimista koskevan oikeuden epääminen ole kohtuutonta.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 38/2009, TyVM 6/2009, EV 78/2009

22.12.2009/1198:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Tämän lain voimaan tullessa kesken olevan työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ajalta maksettavaan koulutustukeen ja ylläpitokorvaukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säädöksiä. Ylläpitokorvauksen määrään sovelletaan kuitenkin, mitä tämän lain 10 luvun 3 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Tämän lain voimaan tullessa kesken olevan työelämävalmennuksen ajalta maksettavaan työllistämistukeen ja harkinnanvaraiseen ylläpitokorvaukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säädöksiä. Ylläpitokorvauksen määrään sovelletaan kuitenkin, mitä tämän lain 10 luvun 3 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 178/2009, PeVL 27/2009, StVL 20/2009, TyVM 11/2009, EV 224/2009

22.12.2009/1526:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 161/2009, HaVM 18/2009, EV 205/2009

22.12.2009/1595:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 161/2009, HaVM 18/2009, EV 205/2009

30.4.2010/312:

Tämä laki tulee voimaan 10 päivänä toukokuuta 2010.

Lain 7 luvun 3 §:n 4 momentin 2 a kohta on voimassa 31 päivään joulukuuta 2010. Sen nojalla myönnettyä palkkatukea voidaan maksaa enintään 31 päivään joulukuuta 2011.

Lain 7 luvun 3 §:n 4 momentin 2 b kohta tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011, ja se on voimassa 31 päivään joulukuuta 2011. Sen nojalla myönnettyä palkkatukea voidaan maksaa enintään 31 päivään joulukuuta 2012.

Ennen tämän lain voimaantuloa laadittuun työnhakusuunnitelmaan, yksilöityyn työnhakusuunnitelmaan, uudistettuun yksilöityyn työnhakusuunnitelmaan ja työllistymisohjelmaan sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään työllistymissuunnitelmasta.

Jos 5 a luvun 2 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset muutosturvan piiriin kuulumiselle ovat täyttyneet ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 5 a luvun 2 §:n 2 momenttia siltä osin kuin se koskee pyynnön esittämistä.

Ennen tämän lain voimaantuloa sovellettiin työmarkkinatoimenpiteisiin sovelletaan tämän lain voimaan

Ennen tämän lain voimaantuloa sovellettiin työmäärätoimenpiteisiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin palkkatukea koskeviin päätöksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 274/2009, TyVM 3/2010, EV 46/2010

17.12.2010/1160:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011. Lain 7 luvun 7 §:n 1 momenttia sovelletaan kuitenkin jo 10 päivästä toukokuuta 2010.

HE 240/2010, TyVM 11/2010, EV 219/2010

30.12.2010/1387:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2011.

Ennen tämän lain voimaantuloa aloitettuihin toimenpiteisiin, jotka jatkuvat lain voimaantulon jälkeen, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

HE 185/2010, HaVM 26/2010, EV 239/2010

17.6.2011/763:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2011.

HE 174/2010, TyVM 15/2010, EV 303/2010